Unitat d'Innovació Docent en Educació Superior (IDES)

IDES
Unitat d'Innovació Docent en Educació Superior

MEMÒRIA 2008

Unitat IDES

ÍNDEX

1| INTRODUCCIÓ 3

2| TITULACIONS PILOT, GRAUS I MÀSTERS 5

TITULACIONS PILOT 5
GRAUS 7
MÀSTERS OFICIALS 7

3| ÀMBIT DE FORMACIÓ DOCENT 9

PLA DE FORMACIÓ PERMANENT 9
PROGRAMA DE FORMACIÓ DOCENT EN EDUCACIÓ SUPERIOR 2008 17
FORMACIÓ A MIDA 19
SEMINARIS 20

4| ÀMBIT D'INNOVACIÓ 22

PROJECTES DE MILLORA DE LA QUALITAT DOCENT 22
PUBLICACIÓ DEL LLIBRE D'EXPERIÈNCIES D'INNOVACIÓ DOCENT DE LA UAB 27

5| GRUPS GI-IDES 34

6| DIFUSIÓ i INFORMACIÓ 36

FULL IDES 36
FULL D'EXPERIÈNCIES 38
WEB DE L'IDES 40

7| PARTICIPACIÓ EN PROJECTES 43

8| ORGANITZACIÓ DE CONGRESSOS 44

V JORNADES D'INNOVACIÓ DOCENT 44
V CONGRÉS INTERNACIONAL DE DOCÈNCIA UNIVERSITÀRIA I INNOVACIÓ 50

9| FORMACIÓ REBUDA 55

10| PRESÈNCIA DE L'IDES A CONGRESSOS 56

ASSISTÈNCIA 56
PARTICIPACIÓ 56

11| RELACIONS DE L'IDES AMB L'EXTERIOR 60

CONFERÈNCIES i CONSULTORIES REALITZADES PER MEMBRES DE L'IDES 60

12| PUBLICACIONS 69

13| PROSPECTIVA DE FUTUR 71

1| INTRODUCCIÓ

Amb el propòsit de reflexionar sobre l'activitat duta a terme a la Unitat d'Innovació Docent en Educació Superior (IDES) després d'un any d'intens treball, la memòria que es presenta dóna fe de les diferents activitats desenvolupades, els elements positius que han representat i aquelles deficiències detectades que ens permeten plantejar el nou any amb idees, innovacions i suggeriments, donat que la situació de la UAB inicia l'any 2009 amb un nou equip de govern al seu capdavant.

Durant l'any 2008, l'IDES ha pogut dur a terme les seves activitats comptant amb un **personal no sempre a temps complet.** Cal recordar que en la seva estructura de personal, compta amb dos acadèmics (amb 35% i 50% de rebaixa docent), 1 associat a temps parcial, 2 tècnics (capítol VI), 2 becaris de 6 hores i 2 becaris de col·laboració de 3 hores. Tot i així, la seva activitat s'ha desenvolupat amb èxit, donant resposta a les múltiples qüestions que s'han plantejat.

Destacarem en aquesta Memòria, l'activitat que aquest curs s'ha hagut de desenvolupar per **donar suport al disseny dels nous títols de grau i màsters**. Això ha suposat un contacte directe amb els coordinadors/es de les diferents titulacions, amb els docents i amb els centres a fi d'assessorar-los, en tot moment, en el procés de transformació dels plans d'estudi. Des del seu inici l'IDES, conjuntament amb l'Oficina de Planificació i Qualitat, ha treballat coordinadament en l'elaboració, d'un dossier per definir objectius i competències del títol, en el desenvolupament de les fitxes per matèries, en les devolucions dels avaluadors/es de l'ANECA i en la redacció de les al·legacions corresponents.

En l'àmbit de **la Formació del Professorat**, s'han realitzat les dues edicions de formació pensades en els períodes no lectius del professorat i s'han programat accions formatives més adients a les necessitats detectades en el professorat, amb l'objectiu d'apropar-lo cada vegada més la resolució i a la reflexió sobre la nova situació de l'EEES. Aquest any la persona responsable de la planificació logística i operativa de la formació ha pogut comptar amb un becari de col·laboració per executar la seva activitat.

La innovació ha constituït un altre dels àmbits de treball amb una clara projecció tant interna como externa. No només s'han dut a terme les **Jornades** de Setembre sobre "**Innovació al Campus**" que constitueixen ja un clar referent entre els professors per conèixer allò que s'està fent a la UAB, sinó que també els resultats validats dels projectes de Millora de la Qualitat (MQD) s'han plasmat en **dos llibres** amb els següents títols: "Experiències docents innovadores de la UAB en ciències experimentals i tecnologies i en ciències de la salut" i "Experiències docents innovadores de la UAB en ciències socials i en ciències humanes".

Finalment, **la difusió** d'allò que la UAB està duent a terme al voltant de l'EEES, s'ha realitzat tant a través del **Full d'experiències**, que s'ha editat en català i en anglès com a

través de la presència física en actes, congressos o seminaris, en els que l'equip de l'IDES ha mostrat allò que la UAB ha posat en marxa en el tema de Bolonya. Les experiències del model UAB per a l'adaptació a l'EEES s'ha presentat en universitats públiques i privades. Un total de deu intervencions mostren l'activitat que l'IDES ha desenvolupat per a transmetre la imatge d'una universitat que ha apostat per la qualitat i pel desenvolupament d'experiències en l'EEES. En aquesta activitat hi han participat, conjuntament, tots els membres de l'equip IDES.

La **participació en Projectes** durant l'any 2008, s'ha centrat en la revisió de les Titulacions Pilot que constituïen la Xarxa 2 de titulacions. Es va concedir un projecte de Millora de la Qualitat Docent (MQD) des de l'AGAUR, que va finalitzar al desembre del 2008. Internament, l'IDES ha participat en el "Projecte d'Oferta Formativa Institucional" col·laborant en el disseny d'un Pla global de formació de la UAB tant pel Professorat, pel PAS, com pel càrrecs de Gestió del professorat.

Bellaterra, 9 de Gener de 2009

2| TITULACIONS PILOT, GRAUS I MÀSTERS

TITULACIONS PILOT

Pel que fa a les titulacions pilot, durant l'any 2008 s'han continuat duent a terme accions específiques dirigides als coordinadors d'aquestes titulacions que van iniciar el procés d'adaptació al curs 2005/2006. Una de les accions que ha realitzat l'IDES és l'elaboració i avaluació de l'enquesta de temps d'estudi a 5 de les 6 titulacions pilot. Aquest estudi del temps ha permès als coordinadors, veure els desajustaments que hi ha en alguns cursos, assignatures, etc. A més a més, com l'enquesta es realitza des de l'inici de l'adaptació d'aquestes titulacions pilot a l'EEES, aquesta resulta ser una evidència per incloure a l'Informe de valoració dels 3 anys d'adaptació.

A continuació es destaquen els temes tractats a les reunions amb els coordinadors de les titulacions pilot i que tenen una periodicitat bimensual.

PLA DE TREBALL - 2008 -	
Reunió 12 de Febrer	Informació sobre diversos congressos, jornades i cursos que es realitzaran durant l'any 2008 Projecte MQD, informació sobre el desenvolupament del projecte i la seva finalitat Anàlisi del Temps d'Estudi de l'estudiantat de tercer curs de les titulacions Xarxa 2: o Lliurament d'un document amb els resultats de l'estimació del temps d'estudi per titulació i amb els resultats del càlcul d'ECTS a partir de dades extretes
Reunió 08 d'Abril	Informació sobre a l'elaboració dels documents de la proposta de Grau que s'hauran d'entregar a l'ANECA; així com informació de l'aplicatiu informàtic per a crear una estructura uniforme de les guies docents de totes les titulacions de la UAB. Informació sobre l'informe per a la certificació Anàlisi del Temps d'Estudi: Aquest quadrimestre s'aplicaran els qüestionaris de temps d'estudis als estudiants de **3r curs** (tenim informes de quan aquests estudiants cursaven 2n curs) i de **2n curs** (tenim l'informe de 1r curs de l'any passat). No es passaran els qüestionaris a 1r curs. Es fa entrega d'un document sobre metodologies d'E-A utilitzades per les titulacions durant els tres anys

Reunió 15 de Juliol	Informació sobre les V Jornades d'Innovació docent que organitza l'IDES. Es realitzaran el 17 i 18 de setembre de 2008 al Rectorat. Es fa entrega del darrer Eines publicat *Carpetes d'aprenentatge a l'educació superior: una oportunitat per repensar la docència* Es fa entrega d'un document amb les mateixes característiques però sobre els sistemes d'avaluació utilitzats Anàlisi de temps d'estudi: es fa entrega de l'Informe de temps d'estudi referent a les dades de segon i tercer curs del segon quadrimestre del curs 2007-2008. *Maite Martínez* informa que la data d'entrega de l'Informe de valoració de 3r curs de les titulacions serà a mitjans d'octubre. L'entrega de l'informe global es realitzarà de cara al mesos de novembre-desembre de 2008.
Reunió 25 de Novembre	Informació sobre la valoració de les V Jornades d'Innovació Docent de la UAB i de la data de presentació del Llibre d'Innovació Docent del dia 11 de desembre. Anàlisi de l'Informe de valoració de 3er curs, destacant els punts forts i febles de cada un dels documents. Informació sobre l'entrega del document final de tancament de les titulacions de Xarxa 2 per entregar a l'AQU. Es fixa la data pel 30 de gener de 2009. Demanda per part dels coordinadors d'un certificat que acrediti la participació en la coordinació del Pla Pilot i també el certificat pels estudiants de les titulacions en pla pilot.

A banda de les reunions, també s'ha dissenyat un **projecte de Millora de la Qualitat Docent** conjuntament amb els coordinadors de les titulacions pilot que porta per títol "Avaluació del procés d'adaptació de les titulacions a l'EEES: objectius formatius, competències, metodologies i avaluació: es troben en una mateixa direcció?". Aquest estudi es presenta com a tancament de l'experiència dels tres anys d'adaptació i s'inclou a l'Informe final de Valoració d'aquestes Titulacions. Durant tot l'any 2008, s'han anat realitzant diverses reunions individuals (6 aprox.) amb els coordinadors de les titulacions pilot per tal d'intentar alinear objectius, competències, metodologies i sistemes d'avaluació.

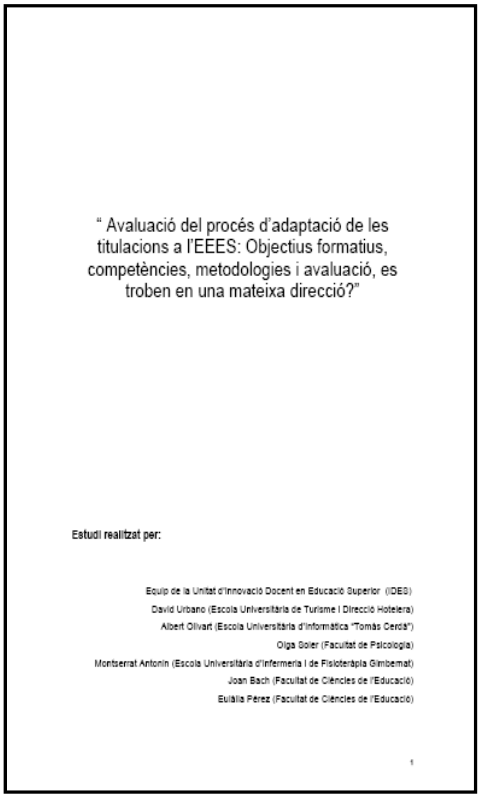
" Avaluació del procés d'adaptació de les titulacions a l'EEES: Objectius formatius, competències, metodologies i avaluació, es troben en una mateixa direcció?"

Estudi realitzat per:

Equip de la Unitat d'Innovació Docent en Educació Superior (IDES)
David Urbano (Escola Universitària de Turisme i Direcció Hotelera)
Albert Olivart (Escola Universitària d'Informàtica "Tomàs Cerdà")
Olga Soler (Facultat de Psicologia)
Montserrat Antonin (Escola Universitària d'Infermeria i de Fisioterapia Gimbernat)
Joan Bach (Facultat de Ciències de l'Educació)
Eulàlia Pérez (Facultat de Ciències de l'Educació)

1

El document final del Projecte el podem trobar a la web: htpp://www.uab.cat/ides

GRAUS

Durant el 2008, l'IDES ha dedicat una gran quantitat dels seus esforços a l'elaboració del disseny dels títols de Grau per tal de començar a fer realitat l'adaptació dels nous plans d'estudi a l'EEES. Totes les titulacions de la UAB han d'enviar les seves propostes de Grau a l'ANECA per tal que aquesta aprovi el disseny dels títols. A continuació, us mostrem un quadre amb totes les accions que ha realitzat o en les que ha col·laborat activament la Unitat IDES en l'elaboració del disseny de les propostes de Grau:

Data	Acció
Gener	Elaboració de la *Guia per a l'elaboracó de la proposta del títol de grau en...*
Gener-Febrer	Reunions tècniques a totes les Facultats de la UAB explicant la *Guia per a l'elaboracó de la proposta del títol de grau en...*
Març-Desembre	Assessorament, revisió i correcció de 48 propostes de Graus.
	Reunions amb l'Oficina de Planificació i Qualitat per a coordinar la revisió
Juliol-Desembre	Participació en les Subcomissions de Grau i CAA per a l'aprovació de les propostes de Grau
Novembre-Desembre	Preparació de les al·legacions corresponents a l'ANECA.

MÀSTERS OFICIALS

La presentació a l'ANECA de les propostes de Màsters oficials ha suposat per l'IDES una sèrie de tasques encaminades a donar suport als Coordinadors i responsables dels Màsters sobre com dissenyar un mòdul formatiu: objectius, competències, avaluació dels aprenentatges, metodologies d'ensenyament-aprenentatge, etc.

Les tasques detallades que ha realitzat l'IDES en relació als Màsters Oficials són:

Data	Acció
Març	Elaboració de la *Guia per a l'elaboració de la proposta del títol de màster en...*
Abril	Reunió tècnica a la Facultat d'Econòmiques de la UAB explicant la *Guia per a l'elaboració de la proposta del títol de grau en...* a tots els coordinadors de Màster
	Formació als coordinadors de Màster (3 sessions)

Maig-Octubre	Assessorament, revisió i correcció de 14 propostes de Màster
	Reunions amb l'Oficina de Planificació i Qualitat per a coordinar la revisió
Octubre- Novembre	Participació en les Subcomissions de Grau i CAA per a l'aprovació de les propostes de Grau

Per altra banda, l'IDES també ha realitzat un suport i assessorament continuat als coordinadors en l'elaboració i revisió de les guies docents dels mòduls de tots els màsters oficials de la UAB. Per dur a terme aquesta tasca, hi ha hagut una coordinació tècnica amb l'Oficina de Planificació i Qualitat.

3| ÀMBIT DE FOMACIÓ DOCENT

PLA DE FORMACIÓ PERMANENT

El cursos i tallers, del Pla de Formació 2008 de l'IDES, pretenen millorar la qualitat de l'activitat docent a la UAB i potenciar el intercanvi i la difusió de bones pràctiques docents. En la present edició, s'han programat un total de 58 activitats formatives, entre cursos d'introducció, tallers de nivell 1 i tallers instrumentals que han afavorit un clima de reflexió sobre la pròpia pràctica docent i han constituït un punt de partida per dur a terme altres accions relacionades amb la innovació docent. En aquest sentit, compromesos amb el desenvolupament de l'EEES i la qualitat de la docència, la formació del professorat universitari constitueix una de les àrees d'atenció preferent de l'Uniat d'Innovació Docent en Educació Superior.

Els objectius plantejats en el **Pla de Formació** de l'IDES són:

- Reflexionar entorn la **formació per competències** i aprendre a dissenyar les assignatures utilitzant estratègies d'ensenyament-aprenentatge i sistemes d'avaluació que responguin a les exigències d'aquest model de formació.
- Avaluar el paper de les **metodologies actives** en el nou marc de l'espai europeu, i seleccionar i posar en pràctica el ventall d'estratègies l'ensenyament-aprenentatge, d'acord amb els objectius formatius de l'assignatura.
- Utilitzar **les TIC** com a eines de suport a la docència.
- Compartir experiències del procés **d'adaptació de les titulacions a l'EEES**, per generar sinergia entre el professorat.

Una de les novetats introduïdes en el Pla de Formació de l'IDES ha estat el disseny de **diferents modalitats i nivell formatius** que responen a les necessitats especifiques de cada docent.

El Pla de formació docent s'estructura a partir de quatre pilars formatius: 1. Formació Genèrica, 2. Programa de Formació Docent en Educació Superior, 3. Formació a "mida" i 4. Formació de seguiment.

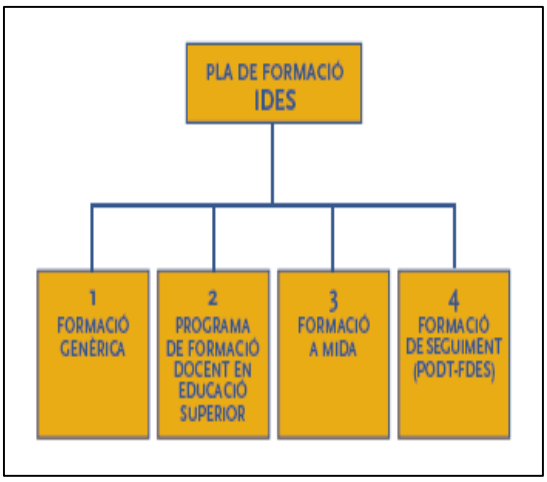

La Formació Genèrica (formació permanent) inclou les modalitats formatives següents: **cursos d'introducció, tallers de nivell 1, tallers de nivell 2 i tallers instrumentals**.

Oferta Formativa 2008

Detallem a continuació els cursos que s'han ofert en l'edició **gener – febrer 2008.** En aquesta edició es van programar un total de 26 activitats formatives:

Cursos d'introducció	• Què són les competències? • Què són els ECTS i què impliquen? • El rol del docent en l'aprenentatge autodirigit • Introducció a les metodologies actives
Tallers de nivell 1	• Aprenentatge basat en problemes (ABP) • Aprenentatge basat en projectes • ABP en grups nombrosos • Treball en equip • Introducció a l'Aprenentatge Cooperatiu • Adaptar les assignatures a ECTS. Què hem de fer? • Disseny i verificació de la qualitat de proves d'avaluació • Confecció de guies docents • Avaluació de competències • Disseny de competències • Com avaluar els aprenentatges? • Creativitat docent en l'ús dels recursos didàctics ▪ Carpeta de l'estudiant
Tallers instrumentals	• Wiki, com a eina d'aprenentatge en l'EEES • Millora de les destreses lingüístiques i comunicatives

	• Moodle en l'EEES: una plataforma d'e-learning lliure • Power Point, com a recurs didàctic • Campus Virtual 2008 • Educació de la veu i foniatria • Gestió del temps • Pàgines web, com a recurs didàctic • Pràctiques sobre el discurs oral en l'àmbit acadèmic

Detallem a continuació els cursos que s'han ofert en l'edició **juny- juliol 2008.** En aquesta edició es van programar un total de 32 activitats formatives, entre cursos d'introducció i tallers, 8 dels quals són nous en aquesta edició (marcats en negreta):

Cursos d'introducció	• Què són les competències? • Introducció a les metodologies actives • La tutoria universitària
Tallers de nivell 1	• Aprenentatge basat en problemes (ABP) • Aprenentatge basat en projectes • ABP en grups nombrosos • Treball en equip • Introducció a l'Aprenentatge Cooperatiu • **Introducció de la perspectiva de gènere a la docència** • Adaptar les assignatures a ECTS. Què hem de fer? • Confecció de guies docents • Avaluació de competències • Disseny de competències • Com avaluar els aprenentatges? • Creativitat docent en l'ús dels recursos didàctics • **Redacció d'ítems en les proves de qualitat** • Carpeta de l'estudiant • **La tutoria, modalitats d'ensenyament per l'aprenentatge** • **Workshop on Problem Based Learning**
Tallers de nivell 2	• **ABP II** • **Aprenentatge Cooperatiu II**
Tallers instrumentals	• **Com dissenyar casos / escenaris. El mètode del cas** • Wiki, com a eina d'aprenentatge en l'EEES • Millora de les destreses lingüístiques i comunicatives • Moodle en l'EEES: una plataforma d'e-learning lliure

	• Power Point, com a recurs didàctic • Campus Virtual 2008 • Educació de la veu i foniatria • Gestió del temps • Pàgines web, com a recurs didàctic • Pràctiques sobre el discurs oral en l'àmbit acadèmic • **Recursos i estratègies per fer la docència en anglès**

Dades de participació

En l'edició de gener- febrer 2008, un total de **650 inscrits**, de més **de 60 departaments** i **centres adscrits** van compartit els cursos de formació. A continuació, mostrem la relació d'inscrits per curs.

Edició gener- febrer 2008

Total d'inscrits	**650**	**Total d'acreditats**	**500**

Inscrits per curs

Cursos Introducció	Què són les competències?	109
	Què són els ECTS i què impliquen?	100
	El rol del docent en l'aprenentatge autodirigit	28
	Introducció a les metodologies actives	28
Tallers de Nivell I	Aprenentatge basat en problemes (ABP)	14
	Aprenentatge basat en projectes	15
	ABP en grups nombrosos	13
	Treball en equip	14
	Introducció a l'Aprenentatge Cooperatiu	10
	Adaptar les assignatures a ECTS. Què hem de fer?	20
	Confecció de guies docents	18
	Avaluació de competències	13
	Disseny de competències	24
	Com avaluar els aprenentatges?	20
	Creativitat docent en l'ús dels recursos didàctics	19
	Carpeta de l'estudiant	28

Tallers Instrumentals	Wiki, com a eina d'aprenentatge en l'EEES	29
	Millora de les destreses lingüístiques i comunicatives	10
	Moodle en l'EEES: una plataforma d'e-learning lliure	18
	Power Point, com a recurs didàctic	11
	Campus Virtual 2008	28
	Educació de la veu i foniatria	24
	Gestió del temps	18
	Pàgines web, com a recurs didàctic	19
	Pràctiques sobre el discurs oral en l'àmbit acadèmic	8

Pel que fa a l'edició de juny –juliol 2008, un total de **484** docents van compartit els cursos de formació. A continuació, mostrem la relació d'inscrits per curs- taller.

Edició juny - juliol 2008

Total d'inscrits	**484**	**Total d'acreditats**	**420**

Inscrits per curs

Cursos Introducció	Què són les competències?	30
	Introducció a les metodologies actives	31
	La tutoria universitària	34
Tallers de Nivell I	Aprenentatge basat en problemes (ABP)	23
	Aprenentatge basat en projectes	10
	ABP en grups nombrosos	18
	Treball en equip	11
	Introducció a l'Aprenentatge Cooperatiu	7
	Adaptar les assignatures a ECTS. Què hem de fer?	23
	Confecció de guies docents	16
	Disseny de competències	34
	Com avaluar els aprenentatges?	20
	Creativitat docent en l'ús dels recursos didàctics	7
	Carpeta de l'estudiant	33
	La tutoria, modalitats d'ensenyament per l'aprenentatge	10
	Workshop on Problem Based Learning	7

Tallers Nivell 2	ABP II	7
Tallers Instrumentals	Com dissenyar casos / escenaris. El mètode del cas	12
	Wiki, com a eina d'aprenentatge en l'EEES	17
	Millora de les destreses lingüístiques i comunicatives	5
	Moodle en l'EEES: una plataforma d'e-learning lliure	12
	Power Point, com a recurs didàctic	17
	Campus Virtual 2008	15
	Educació de la veu i foniatria	21
	Gestió del temps	23
	Pàgines web, com a recurs didàctic	13
	Pràctiques sobre el discurs oral en l'àmbit acadèmic	10
	Recursos i estratègies per fer la docència en anglès	18

En general, durant les dues edicions de formació del 2008 hem comptat aproximadament amb un total de 1134 docents acollits a les activitats formatives organitzades per la Unitat IDES.

Resum de participació. Activitats formatives 2008

Edició gener-febrer: 650	**Edició juny-juliol: 484**
Total 2008: 1.134 docent acollits a les activitats formatives de l'IDES	

Dades de satisfacció dels participants

Amb l'objectiu de millorar constantment el Pla de Formació, es fa una avaluació de cada activitat formativa mitjançant una enquesta als participants. En les enquestes s'avalua el nivell de satisfacció dels cursos en relació als aspectes tècnics, metodològics i de contingut, fent èmfasi en la utilitat d'allò que s'ha après per millorar la tasca docent. Els resultat obtinguts per a les dues edicions a estat similar en tots els cursos oferts, obtenint una puntuació mitjana de **8.6 sobre 10.** Un resultat positiu, que ens indica la satisfacció de la docència rebuda.

A més, els participants han respost una enquesta que feia referència a la motivació i a la utilitats del cursos de Formació Docent. Segons les enquestes, la **motivació** principal que els ha impulsat a la realització d'aquests cursos se centra en aspectes tan rellevants com l'interès pel tema objecte del curs i la necessitat de conèixer noves tècniques d'ensenyament-aprenetatge, millorant les ja existents, sobretot amb l'objectiu de facilitar l'adaptació del nou marc d'Educació Superior. No obstant, altres docents han manifestat la importància de poder transferir els aprenentatges assolits als seus estudiants, i l'oportunitat de bescanviar experiències amb professionals d'altres disciplines en el moment de decidir-se per la participació a un curs de formació.

D'altra banda, segons els docents, la **utilitat** dels continguts apresos durant els cursos, està relacionada amb la seva aplicació a les tasques diàries (impartició de classes, programació d'assignatures, etc.) i a d'altres activitats docents (conferències, publicacions, etc.). Tanmateix, una de les seves actuacions ha estat provar de millorar el rendiment dels estudiants com a conseqüència directe d'aquests aprenentatges.

Mitjà de difusió del Pla de Formació Docent

Tríptic de Formació: Seguint la iniciativa presa en l'edició de formació de juny- juliol 2006, des de l'IDES hem elaborat un tríptic per informar als docents de les activitats formatives programades per a cada edició de formació. El motiu principal, és poder arribar a tots els docents de la UAB i dels centres adscrits, en tant que des de fa 3 edicions no hem pogut comunicar la nostra oferta formativa via mail de difusió. A continuació podem observar el tríptic dissenyat:

Inscripcions:

La Unitat d'Innovació Docent en Educació Superior (IDES), realitza les activitats de formació durant els mesos de **gener i febrer de 2008.**

- Les inscripcions es faran a través de la pàgina web de l'IDES:

  www.uab.cat/ides

- Les inscripcions es tancaran quan el nombre de participants inscrits hagi arribat a un **màxim de 35 participants**

- Els cursos hauran de tenir un **mínim de 10 alumnes** per poder realitzar-se.

- En cas que estigueu fent el **Programa FDES**, ho heu d'especificar en el moment de la inscripció.

Inscripcions a: www.uab.cat/ides

Dates de la formació:
del 28 de gener al 15 de febrer

Horari:
de 9 a 13 h i de 15 a 19 h
(amb alguna excepció)

Tota la informació sobre els continguts, la tipologia i els horaris dels cursos a:

www.uab.cat/ides

IDES
Unitat d'Innovació Docent en Educació Superior

Àmbit de Formació. IDES
Tel: 93 581 4602
ides.suport@uab.cat
www.uab.cat/ides

IDES
Unitat d'Innovació Docent en Educació Superior

Pla de formació docent

Edició Gener – Febrer 2008

Tota la informació a: www.uab.cat/ides

Presentació

Compromesos amb el desenvolupament de l'espai europeu d'educació superior, la formació del professorat universitari es perfila com una de les àrees d'atenció preferent. Assegurar la qualitat i la innovació docent, implica definir i apostar per un perfil de professorat flexible, disposat a actualitzar estratègies d'ensenyament i desenvolupar noves competències professionals que li permetin dur a terme la seva docència en el marc de l'EEES.

Objectius

- Reflexionar entorn la **formació per competències** i aprendre a dissenyar les assignatures utilitzant estratègies d'ensenyament-aprenentatge i sistemes d'avaluació que responguin a les exigències d'aquest model de formació.

- Avaluar el paper de les **metodologies actives** en el nou marc de l'espai europeu, i conèixer com seleccionar i posar en pràctica el ventall d'estratègies d'ensenyament-aprenentatge, d'acord amb els objectius de l'assignatura.

- Utilitzar **les TIC** com a eines de suport a la docència.

- Compartir experiències del procés **d'adaptació de les titulacions a l'EEES**, per generar sinergia, entre el professorat.

Estructura

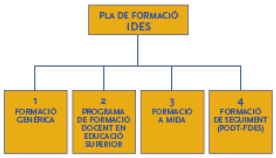

Destinataris

Pot participar en el Pla de formació docent tot el **professorat de la UAB** i personal investigador que realitza tasques de docència.

Acreditació

- Totes les activitats de formació que es duen a terme des de l'IDES estan reconegudes com a **crèdits ECTS**.

- La UAB valora els certificats d'assistència als cursos com a **mèrit de la carrera docent** del professor.

- Per obtenir aquests certificats els docents inscrits hauran **d'assistir a un mínim del 80 %** de les hores presencials dels cursos i realitzar les tasques corresponents.

Oferta Formativa

- Què són les competències?
- Què són els ECTS i què impliquen?
- El rol del docent en l'aprenentatge autodirigit
- Introducció a les metodologies actives
- Millora les destreses lingüístiques i comunicatives dels estudiants: l'eina Argumenta
- Introducció de la perspectiva de gènere a la docència
- Aprenentatge basat en problemes
- Aprenentatge basat en projectes
- Adaptar les assignatures a ECTS. Què hem de fer?
- ABP en grups nombrosos
- Disseny i verificació de la qualitat de proves d'avaluació dels aprenentatges
- Confecció de guies docents
- Treball en equip
- Avaluació de competències
- Introducció a l'Aprenentatge Cooperatiu
- Disseny de competències
- Com avaluar els aprenentatges?
- Creativitat docent en l'ús dels recursos didàctics en l'educació superior
- Carpeta de l'estudiant
- Carpeta docent
- Aprenentatge basat en problemes II
- Aprenentatge cooperatiu II
- Com dissenyar casos i/o escenaris
- Campus Virtual 2008
- Wiki, com a eina d'aprenentatge en l'EEES
- Power point, com a recurs didàctic
- Educació de la veu i foniatria
- El Moodle, un espai d'e-learning en l'EEES
- Gestió del temps
- Pàgines webs, com a recurs didàctic
- Pràctiques sobre el discurs oral

Nota: Per realitzar activitats formatives a mida i de seguiment, cal posar-se en contacte amb l'IDES i fer-hi arribar la sol·licitud de Formació.

PROGRAMA DE FORMACIÓ DOCENT EN EDUCACIÓ SUPERIOR 2008

El **Programa de Formació Docent en Educació Superior (FDES)**, és un programa d'acreditació de Formació Docent en Educació Superior. Té com a finalitat potenciar les competències docents del professorat de la Universitat, referides a la planificació del procés d'ensenyament–aprenentatge, a la utilització d'estratègies i recursos didàctics i al sistema d'avaluació dels estudiants, en el marc de l'EEES.

Inscrits al Programa FDES

Total 2008: 158

Inscrits al Programa FDES 2008 per Departament. Cinquena promoció

Departament	Inscrits
Altres	18
Departament de Telecomunicacions i Enginyeria de Sistemes	12
Departament de Psicobiologia i de Metodologia de les CC. Salut	9
Departament de Química	8
Departament de Comunicació Audiovisual i de Publicitat	7
Departament de Sociologia	7
Departament de Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana	6
Departament de Biologia Animal, de Biologia Vegetal i d'Ecologia	5
Departament de Traducció i d'Interpretació	5
Departament d'Economia de l'Empresa	5
Departament de Dret Privat	4
Departament de Did. de la Matemàtica i de les CC. Experimentals	4
Departament de Ciències de la Computació	4
Departament d'Enginyeria Química	4
Departament de Filologia Espanyola	3
Departament de Filologia Catalana	3
Departament de Farmacologia, de Terapèutica i de Toxicologia	3
Departament de Ciència Animal i dels Aliments	3
Departament d'Antropologia Social i de Prehistòria	3
Departament de Medicina i de Cirurgia Animal	3

Departament de Psicologia Clínica i de la Salut	3
Departament de Psicologia de l'Educació	3
Departament de Psicologia Social	3
Departament d'Enginyeria Electrònica	3
Departament de Filologia Anglesa i de Germanística	2
Departament de Dret Públic i de Ciències Històricojurídiques	2
Departament de Bioquímica i de Biologia Molecular	2
Departament de Biologia Cel·lular, de Fisiologia i d'Immunologia	2
Departament de Geografia	2
Departament de Geologia	2
Departament de Matemàtiques	2
Departament de Pedagogia Sistemàtica i Social	2
Departament de Pediatria, d'Obstetrícia i Ginecologia i de Med	2
Departament d'Economia i d'Història Econòmica	2
Departament d'Història Moderna i Contemporània	2
Departament de Física	1
Departament de Filologia Francesa i Romànica	1
Departament de Didàctica de l'Expressió Musical, Plàstica i Corporal	1
Departament de Cirurgia	1
Departament de Ciència Política i de Dret Públic	1
Departament de Periodisme i de Ciències de la Comunicació	1
Departament d'Economia Aplicada	1
Departament d'Informàtica	1
Total inscrits al Programa FDES	**158**

Curs interuniversitari d'elaboració de la carpeta docent

L'IDES organitza la 2a segona edició del curs interuniversitari conjuntament amb la UPC i la UdG que té com a finalitat assessorar i tutoritzar als participants durant el procés d'elaboració de la seva carpeta docent. El pla de treball del taller s'estructura a partir de tres sessions presencials (introducció, seguiments i cloenda) i un seguit de lliuraments dels apartats de la carpeta docent.

Sessions de treball presencials durant el 2008

Inici: 19 de desembre del 2008

Docent: Ignacio del Corral (UPC)

Seguiment: 19 de març 2008

Docent: Ignacio del Corral (UPC)

Cloenda: 23 de maig de 2008

Docent: Ignacio del Corral (UPC) i Javier Barà (Director de l'AQU)

Impacte del Programa FDES

Durant el 2008 des de la Unitat de Innovació Docent en Educació Superior estem duent a terme un **estudi sobre l'impacte de la formació docent** a les aules. L'estudi l'estem realitzant mitjançant l'anàlisi d'un qüestionari als docents acreditats en el programa FDES i que implementen metodologies actives i sistemes d'avaluació a les aules fruit de la formació rebuda.

El qüestionari intenta recollir les opinions dels docents sobre el que ha representat la formació del Programa FDES per a la seva tasca docent.

L'impacte de la formació només s'aconsegueix passat un temps de la seva implementació i seguiment, per aquest motiu ens interessa recollir les seves opinions i suggeriments per millorar el programa FDES i introduir les innovacions que permetin satisfer les expectatives actuals. Actualment s'estan analitzant les dades recollides.

FORMACIÓ A MIDA

Degut a que les característiques i necessitats de les titulacions dels departaments i/o facultats no sempre són equiparables, l'IDES organitza plans de formació i d'assessorament específic a "mida" per al seu professorat. La durada i els continguts es programen a partir de les demandes de qui ho sol·licita.

Durant el 2008 l'àrea de Formació de l'IDES ha organitzat i planificat les sessions de Formació a Mida següents:

ESCOLA UNIVERSITÀRIA DE TURISME I DIRECCIÓ HOTELERA

Curs: ***Fer accessibles a html documents Word i Excel***
Formador: Carles Dorado
Data: 6 de juny
Horari: 10.00 a 14.00

Curs: ***Campus Virtual***
Formador: Jesús Hernández
Data: 26 de juny
Horari: 10.00 a 14.00 h

SEMINARIS

Seminari sobre aprenentatge basat en problemes

Objectius : Familiaritzar els docents amb l'aprenentatge basat en problemes (ABP), els seus avantatges i les seves limitacions i mostrar-los les seves estratègies d'aplicació en grups: petits i nombrosos, amb estructura o sense.

Dia de realització: 29 d'abril i 6 de maig

Lloc de realització: Sala de Juntes de l'edifici del Rectorat

Adreçat a: Professors de la UAB interessats en l'aplicació d'aquesta metodologia docent.

Impartició del Seminari: Dr. Luis Branda i Grup GI-IDES ABP

Inscrits al Seminari: 92

Seminari sobre carpetes d'aprenentatge en educació superior

Objectius : Familiaritzar els docents amb les **Carpetes d'Aprenentatge**, els seus avantatges i mostrar-los les seves estratègies d'aplicació per grups, cursos i titulacions

Dia de realització: 6 de desembre

Lloc de realització: Sala de Juntes de l'edifici del Rectorat

Adreçat a: Professors de la UAB interessats en l'aplicació d'aquesta metodologia docent.

Impartició del Seminari: Dr. Xavier Gimeno i Grup GI-IDES CAES

Inscrits al Seminari: 44

4| ÀMBIT D'INNOVACIÓ

PROJECTES DE MILLORA DE LA QUALITAT DOCENT

Per dur a terme el procés d'adaptació a l'EEES, s'ha considerat necessari, des de la UAB, donar al professorat suport i recolzament que guiés les accions del mateix, canalitzant-les cap accions de qualitat.

S'ha tingut molt clar des de l'inici del procés que "tota idea" aportada pel professorat hauria de ser tinguda en compte. L'IDES, en aquest sentit, ha exercit un paper clau de suport i d'activitats d'idees innovadores.

Així doncs, una de les tasques que es porten fent des de l'IDES és l'assessorament, el seguiment i la publicació dels projectes de millora de la qualitat docent (MQD). D'aquests projectes, ens centrarem en aquells que han obtingut un reconeixement i una finançament ja sigui per l'AGAUR o bé per la UAB l'any 2008.

Aquesta tasca es s'ha fet durant diferents fases al llarg del curs:

- Fase 1: Preparació per part de l'IDES dels criteris que se seguiran per l'adjudicació i la valoració d'un projecte com a projecte de MQD

- Fase 2: Assessorament individualitzat als responsables dels projectes per tal de presentar-los a la convocatòria de l'AGAUR.

- Fase 3: Reunió amb el responsables dels projectes que han obtingut finançament per tal de posar en comú els continguts i les experiències que es portaran a terme i optimitzar, si és el cas, els recursos que es generin.

- Fase 4: Reunió de seguiment amb els responsables dels projectes i proposta de publicació dels projectes.

FASE I: Preparació per part de l'IDES dels criteris que se seguiran per l'adjudicació i la valoració d'un projecte com a projecte de MQD

En consonància amb els criteris que des de l'AGAUR es faran servir per tal d'avaluar els projectes MQD, l'IDES, juntament amb el Vicerector d'Estudis i de Qualitat, elabora cada any els criteris de valoració dels projectes a partir dels quals es prioritzaran els projectes que des de la UAB es presenten a l'AGAUR.

En síntesi, es tenen en compte 10 criteris que puntuen entre 1 i 3 punts cadascun i sumen un total màxim de 20 punts. Els projectes hauran d'estar contemplats seguint l'estructura general de l'EEES

Els criteris que s'han prioritzat per avaluar els projectes presentats a la convocatòria del 2008 són els següents:

1. Implicació del projecte en el procés de convergència de la configuració de l'EEES.
2. Accions adreçades directament a implantar sistemes de millora de la qualitat docent i a produir un impacte en les condicions d'aprenentatge dels estudiants dels estudis de Grau i Màsters
3. Accions adreçades directament a la millora del nivell formatiu de l'estudiant i el rendiment acadèmic.
4. Relació clarament establerta entre els objectius, el pla de treball plantejats i la metodologia.
5. Relació clarament establerta entre els objectius, l'impacte del projecte, els resultats que s'esperen i la seva avaluació, fent esmen específic dels indicadors qualitatius i quantitatius
6. Introduir el concepte de *saber fer* en l'alumne (Competència)
7. Accions orientades a reforçar l'estudi autònom i la semipresencialitat en l'aprenentatge.
8. Accions adreçades a la millora de la qualitat docent de les assignatures o mòduls troncals obligatoris dels plans d'estudi.

9. Accions orientades a vàries matèries o titulacions i que deriven en la constitució de grups intrauniversitaris
10. Vinculació a projectes més generals de la UAB, que s'estiguin desenvolupant en centres, facultats, departaments o altres estructures, d'acord als objectius de millora de la qualitat docent de la universitat.

FASE II: Assessorament individualitzat als responsables dels projectes per tal de presentar-los a la convocatòria de l'AGAUR

Per dur a terme aquesta tasca, els responsables de projectes, sol·liciten assessorament a l'IDES. Aquest assessorament es fa, a petició del responsable de cada projecte, de forma individualitzada amb la responsable de l'àmbit d'innovació.

Val a dir que la major part dels projectes sol·liciten aquest tipus d'assessorament. El procediment que se segueix és:

1) El responsable sol·licita assessorament i fa arribar, abans de la reunió, el projecte a la responsable de l'àmbit d'innovació per tal que el valori.

2) Es reuneixen el responsable del projecte amb la responsable de l'àmbit d'innovació, un cop aquesta ha avaluat la proposta.

3) El responsable del projecte realitza les correccions o les millores necessàries.

Aquestes fases es realitzen tantes vegades com calgui al llarg del curs, tot i que es concentren en els períodes que precedeixen a les dates de petició dels ajuts (mesos de gener i febrer).

FASE III: RESOLUCIÓ DELS AJUTS I Reunió amb els responsables dels projectes que han obtingut finançament per tal de posar en comú els continguts i les experiències que es portaran a terme i optimitzar, si és el cas, recursos

Del total de 58 ajuts demanats a la convocatòria del 2008, en la resolució de l'AGAUR, s'han atorgat els següents ajuts i la quantitat especificada:

	NUM. EXP.	ATORGAT
1	2008MQD00018	9.600 €
2	2008MQD00098	9.600 €
3	2008MQD00002	7.800 €
4	2008MQD00014	7.800 €
5	2008MQD00029	7.800 €
6	2008MQD00048	7.800 €
7	2008MQD00077	7.800 €
8	2008MQD00105	7.800 €
9	2008MQD00114	7.800 €
10	2008MQD00127	7.800 €
11	2008MQD00153	7.800 €
12	2008MQD00154	7.800 €
13	2008MQD00178	6.000 €
14	2008MQD00117	5.000 €
	TOTAL	**108.200 €**

En relació al conjunt d'ajuts destinats a les universitats catalanes, el següent gràfic mostra els resultats obtinguts per la UAB. En aquest sentit, la UAB s'ha endut el 20,29% del pressupost de l'AGAUR per aquesta partida i se situa com a segona universitat darrera de la Universitat de Barcelona (UB). La valoració en aquest sentit, és més que positiva.

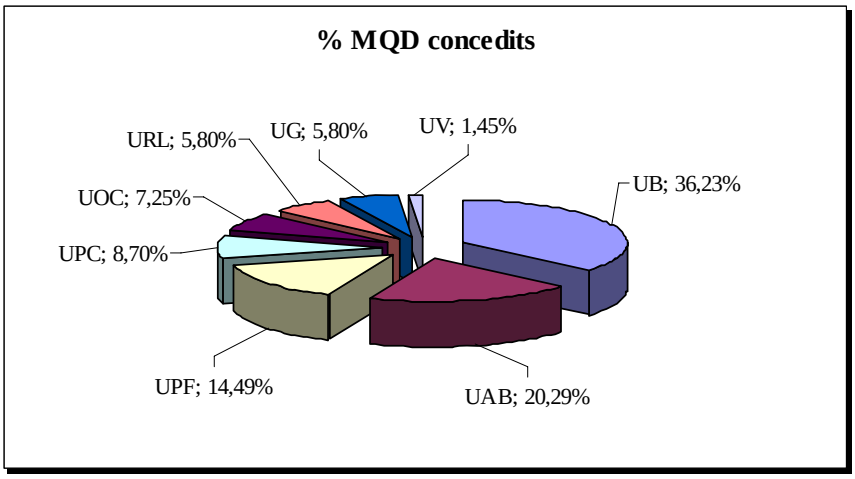

A la convocatòria d'ajuts a projectes d'innovació docent de l'any 2008 del vicerector d'estudis i qualitat s'han concedit 10 ajuts de 3000 euros (30000 euros destinats en total).

La innovació docent compta al 2008 amb un pressupost a partir dels ajuts concedits als projectes de millora de la qualitat docent (MQD) de 138.200 euros.

Un cop feta la resolució per part de l'AGAUR i de la UAB en relació a la concessió dels ajuts, es convoquen els responsables dels ajuts atorgats, amb l'objectiu de conèixer personalment els projectes d'innovació que s'estan duent a terme a la UAB cada any i poder compartir projectes semblants que s'estan realitzant amb la finalitat, si és possible, de poder compartir esforços per fer experiències o innovacions similars, fer difusió, etc.

A les reunions, realitzades al llarg dels mesos de gener i febrer de cada any, hi assisteixen el Vicegerent de docència de la UAB i un representant de la direcció de l'Oficina de l'Autònoma Interactiva Docent (OAID) de la UAB.

Queda pendent, a data de 12 de gener de 2009, la reunió amb els professors responsables dels projectes que han obtingut un ajut l'any 2008.

FASE IV: Reunió de seguiment amb els responsables dels projectes i proposta de publicació dels projectes.

Els continguts d'aquesta reunió i les propostes de fer públic els projectes mitjançant la seva presentació al congressos d'innovació docent i/o mitjançant la seva publicació es desenvolupen als apartats 12.2. i 12.4. del projecte 4 "*Impuls a la Innovació Docent*".

PUBLICACIÓ DEL LLIBRE D'EXPERIÈNCIES D'INNOVACIÓ DOCENT DE LA UAB

Al desembre de 2008, juntament amb el Vicerectorat d'Estudis i Qualitat s'ha portat a terme l'edició, de dos manuals d'Innovació Docent que acullen els resultats dels projectes d'Innovació i els de MQD que han obtingut un ajut de l'AGAUR o de la UAB en les convocatòries de 2004, 2005, 2006 o 2007.

L'objectiu de l'edició d'aquest material és dotar al docent d'exemples de bones pràctiques desenvolupades en el seu àmbit, per tal de poder-les fer servir com a referència a l'hora d'incloure innovacions docents en la seva docència.

Un cop revisades les bones pràctiques seleccionades de la UAB, ens vam trobar amb que la majoria utilitza programari específic o materials digitalitzats innovadors. Aquest fet ens ha fet pensar en la necessitat de publicar de forma digital aquest exemples. És per això que cada monogràfic s'ha editat juntament amb un CD-Rom que inclou una demostració dels materials digitalitzats docents innovadors i de les plataformes creades així com l'accés directe a les pàgines web de les innovacions. Els CD-ROM s'han editat en 3 idiomes: català, castellà i anglès.

L'edició realitzada al desembre de 2008 està en català i està prevista l'edició en castellà i anglès per finals de gener de 2009:

Manual 1

Maite Martínez y Elena Añaños (coordinadores). (2008). *Cap a l'EEES: Experiències Docents Innovadores de la UAB en Ciències Experimentals i tecnològiques i en Ciències de la Salut.* Barcelona: Publicacions de la UAB. ISBN nº 978-84-490-2576-1

Manual 2

Maite Martínez y Elena Añaños (coordinadores). (2008).*Cap a l'EEES: Experiències Docents Innovadores de la UAB a Ciències Socials i a Ciències humanes*. Barcelona: Publicacions de la UAB. ISBN nº 978-84-490-2577-8

L'edició d'aquest material s'ha fet juntament amb el Servei de Publicacions de la UAB. Amb aquesta publicació s'inaugura a la UAB la col·lecció, *Cap a l'EEES: Experiències Docents Innovadores de la UAB.*

Protocol seguit en l'edició

El primer autor ha estat responsable del projecte (d'ara endavant article) pel qual s'ha obtingut l'ajut i amb qui l'IDES ha mantingut tota la comunicació relacionada amb l'edició. El protocol general ha seguit les següents fases:

1. A partir dels resums enviats, l'IDES confirma a cada responsable l'acceptació de la proposta de l'article i, si és el cas, li comentarà els canvis i o millores que s'han de fer.

2. Els autors realitzen l'article sencer en un dels tres idiomes i el professor responsable el lliura a l'IDES.

3. El comitè científic, creat específicament per aquest fet, revisa els continguts de l'article i la seva adequació final a la publicació.

4. L'IDES demana, si és el cas, les correccions que el comitè hagi estimat oportunes per tal de poder procedir a la publicació final de l'article.

5. El responsable del projecte lliura a l'IDES la versió final de l'article.

6. L'IDES notifica a cada responsable la publicació final de l'article i procedeix a la seva traducció.

7. Edició final.

Calendari del procés de l'edició dels llibres

El calendari seguit en l'edició, el responsable i la data concreta de realització de la tasca es concreten en el següent quadre:

TASCA	RESPONSABLE	DATA
1. Acceptació de la proposta de l'article	IDES	Abans 20-12-07
2. Enviament a l'IDES de l'article sencer i del material del CD (si el té)	AUTOR	3 març 08
3. Fer arribar a l'IDES el material que es publicarà al CD	AUTOR	3 març 08
Revisió continguts de l'article i adequació final a la publicació	Comitè Científic (IDES)	Abans 28-3-08
4. Demanda correccions estimades pel comitè	IDES a autor	Abans 28-3-08
5. Lliurament de la versió final de l'article	AUTOR	abril 2008
6. Notificació publicació final de l'article	IDES	maig 2008
7. Traducció als dos idiomes	IDES	setembre 2008
8. Edició final	IDES i Servei Publicacions UAB	desembre 2008

L'edició ha complert amb els terminis fixats, la qual cosa han agraït molt els autors.

Característiques dels llibres editats

En l'edició dels manuals han participat 40 dels 129 projectes, el que correspon al 32% dels projectes que han obtingut una subvenció. La següent figura recull aquesta informació:

Participants

PROJECTES MQD		%
Total	129	
Compromís	69	53
Presentats	40	32 %

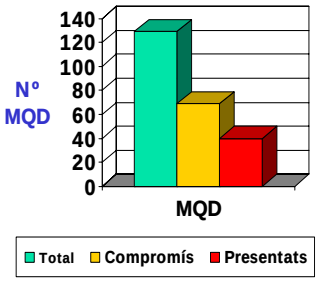

Les següents figures recullen la distribució dels articles que composen els dos llibres o manual entre les diferents facultats o centres de la UAB:

Participació (articles) per Facultats i Escoles

Experiències docents innovadores de la UAB	Àrea	FACULTAT O ESCOLA	Nº Articles
• *Ciències Experimentals i Tecnologies i Ciències de la Salut*	CIÈNCIES EXPERIMENTALS I TECNOLÒGIES	Facultat de Ciències	3
		Escola Tècnica Superior d'Enginyeria	2
	CIÈNCIES DE LA SALUT	**Facultat de Biociències**	**5**
		Facultat de Veterinària	3
		Facultat de Medicina	2
		Facultat de Psicologia	4
• *Ciències Socials i Ciències Humanes*	CIÈNCIES SOCIALS	Escola U Turisme i Direcció Hotelera	1
		Facultat de Dret	2
		Facultat de Ciències Polítiques i de Sociologia	1
		Facultat de Ciències de la Comunicació	3
		Facultat de Ciències de la Educació	**8**
	CIÈNCIES HUMANES	**Facultat de Filosofia i Lletres**	**5**
	TOTAL		**40**

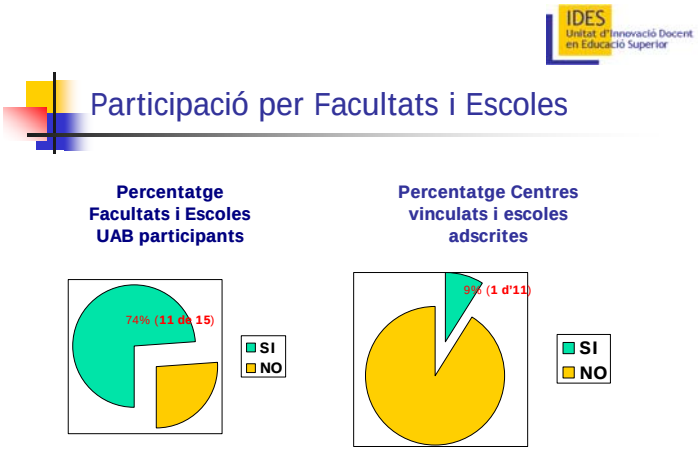

La següent figura recull el nombre de professors que com a autors o coautors hi han participat: un total de 189 professors de la UAB que representen aproximadament el 7% d'aquest col·lectiu:

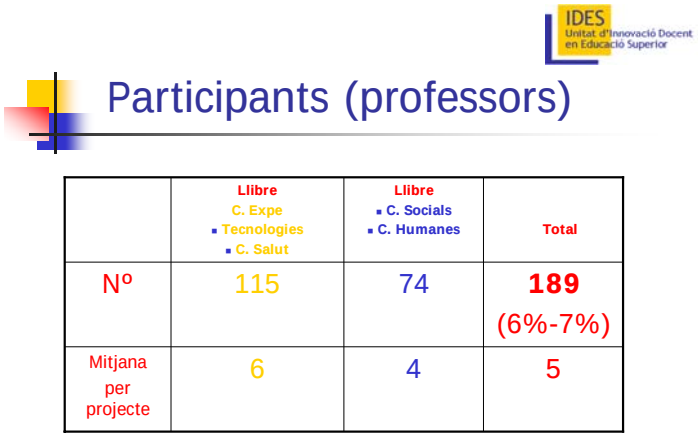

	Llibre C. Expe ▪ Tecnologies ▪ C. Salut	Llibre ▪ C. Socials ▪ C. Humanes	Total
Nº	115	74	**189** (6%-7%)
Mitjana per projecte	6	4	5

Quant a les característiques dels CD-ROM, el seu contingut és de 2 tipus:

Plataformes docents innovadores

a) Ciències experimentals i tecnologies i ciències de la salut:

- REDITEC
- GEOLOGIA i MEGALITISME

- CARONT
- MICROBIOLOGIA
- CASSOS ECOLOGIA
- VETERINÀRIA VIRTUAL
- LVPB
- MOODLE
- AUTOAVALUACIÓ (CV UAB)

b) Ciències socials i ciències humanes:

- INSTITUCIONS POLÍTIQUES
- POLÍTICA COMPARADA
- COMUNITAT VIRTUAL EXALUMNES PUBLICITAT
- PUBLIRADIO
- ENGLISH DESCRITIVE GRAMMAR
- GALANET
- PROSODIA
- LLATÍ I CULTURA CLÀSSICA

Material Docent digitalitzat

a) Ciències experimentals i tecnologies i ciències de la salut:

- INSTITUCIONS POLÍTIQUES
- POLÍTICA COMPARADA
- COMUNITAT VIRTUAL EXALUMNES PUBLICITAT
- PUBLIRADIO
- ENGLISH DESCRITIVE GRAMMAR
- GALANET
- PROSODIA
- LLATÍ I CULTURA CLÀSSICA

b) Ciències socials i ciències humanes:

- Multimèdia de judicis
- BREVIA
- VÍDEOS
    - Dibuix
    - Suport

Com a cloenda d'aquest apartat, podem dir que l'edició final dels llibres ha estat molt ben acollida pels autors i per la comunitat universitària en general. Considerem que els exemples de bones pràctiques que recullen els llibres, i especialment la seva visió a través del CD-ROm serviran de punt de partida per la innovació docent tant de les matèries afins com de la docència en general.

5| GRUPS GI-IDES

Durant l'any 2008 es va presentar 1 nova sol·licitud per constituir un grup GI-IDES, que va ser aprovada al setembre de 2008. El nou grup s'anomena **GI–IDES Treball Final de Grau,** l'objectiu del qual és convertir-se en un fòrum de reflexió i d'intercanvi d'idees sobre els objectius, l'orientació i la forma d'implementar els treballs final de grau (TFG), els recursos necessaris i, en general, tota la problemàtica relacionada amb la posada en marxa d'aquesta activitat docent en les diferents titulacions de la UAB. Els objectius detallats d'aquest grup són:

- Conèixer i reflexionar conjuntament sobre els diferents models de TFG en els diferents àmbits de coneixement.
- Mantenir un coneixement actualitzat de com s'estan enfocant els TFG en la resta de les Universitats catalanes, nacionals i europees.
- Identificar les necessitats i els recursos necessaris per a portar a terme aquesta activitat, especialment aquells recursos que fan referència a eines d'ajuda a la gestió dels TFG que poden ser útils a tota la comunitat universitària.
- Proposar, en la mesura del possible, solucions als problemes detectats i fer arribar aquestes propostes als equips directius corresponents.

Continuen com a grups d'interès els següents GI-IDES:

- Gi-ides: "*Resoldre problemes per aprendre*". Coordinadora del grup: Dra. Mercè Izquierdo Aymerich. Dept. de Didàctica de la Matemàtica i de les Ciències Experimentals.
- Gi-ides: *"Sinte" (seminari interuniversitari d'investigació sobre estratègies d'ensenyament i aprenentatge).* Coordinador del grup: Dr. Carles Monereo Font. Dept. Psicologia de l'Educació
- Gi-ides: *"Wiki" (noves tecnologies aplicades a la docència: l'entorn wiki).* Coordinador del grup: Dr. Sergi Robles. Dept. d'Informàtica

- Gi-ides: *"Caes" (carpetes d'aprenentatge en educació superior).*Coordinador del grup: Dr. Xavier Gimeno Soria. Dept. de Pedagogia aplicada
- Gi-ides: “IDI” (Imatge digital interactiva). Coordinador del grup: Valentín Martín Pérez. Dept de Biologia Cel·lular, de Fisiologia i d'Immunologia
- Gi-ides “Portfoli Docent”. Coordinador del grup: Dídac Segura. Dept. de Medicina i Cirurgia d’Animals
- Gi-ides “Moodle”. Coordinador del grup: Juan Muñoz. Dept. de Psicologia Social
- Gi-ides “ABP”. Coordinador del grup: Luis Branda (consultor a l’IDES)

Aquests grups GI-DES realitzen diverses accions que queden visualitzades a la memòria d’activitats que entreguen i presenten anualment a l’IDES.

Durant aquest curs, el grup Gi-ides: *"Fpp" (formació professionalitzadora en pràctiques)* ha estat donat de baixa per incompliment dels objectius marcats. I al grup Gi-ides: *"Acecs" (aprenentatge cooperatiu en ciències socials)* se li concedeix un any “sabàtic” per qüestions acadèmiques dels seus membres. S’incorporarà l’any 2010.

6| DIFUSIÓ i INFORMACIÓ

FULL IDES

Al curs 2008 s'ha continuat editant el FULL IDES amb una informació genèrica sobre les activitats que s'han anat desenvolupant a la UAB. La seva publicació ha estat trimestral (3 números) i, actualment, està en premsa l'últim número FULL IDES 20. S'ha pres la decisió de no continuar la seva publicació en paper. No és una qüestió econòmica sinó que donada la dificultat existent per a complir amb les dates d'entrega a publicacions, a impremta i en la difusió, el contingut del FULL s'exposarà a la web de l'IDES, aconseguint així, l'objectiu que es pretenia aconseguir: **visualitzar les experiències innovadores** que la universitat està duent a terme i **informar d'altres experiències** fora de la UAB.

Full 17

Avui parlem: La tutoria en el marc de l'EEES

Què en podeu dir de: El PAS es forma en el procés de Bolonya

Coneixes: GI-IDES Carpetes d'Aprenentatge en Educació Superior

Informacions: Seminaris sobre aprenentatge basat en problemes (ABP) en grups petits i en grups grans

Experiències docents innovadores

Congressos i jornades d'interès

Full 18

FULL d'INNOVACIÓ DOCENT en EDUCACIÓ SUPERIOR 18

SUMARI

AVUI PARLEM...

4th International Barcelona Conference on Higher Education

Avui parlem: 4th International Barcelona Conference on Higher Education

Què en podeu dir de: Formació gener – febrer de 2008

Coneixes: Entrevista al coordinador del GI-IDES Moodle UAB

Informacions: V Jornades d'Innovació Docent de la UAB

Pla de Formació Permanent IDES (juny de 2008)

Full 19

FULL d'INNOVACIÓ DOCENT en EDUCACIÓ SUPERIOR 19

SUMARI

AVUI PARLEM...

V Congrés Internacional de Docència Universitària i Innovació (CIDUI) 2008

Avui parlem: V Congrés Internacional de Docència Universitària i Innovació (CIDUI) 2008

Què en podeu dir de: Formació juny 2008

Coneixes: Entrevista al responsable del grup GI-IDES "Wiki"

Informacions: Premi de l'ANECA i de l'AQU als millors pòsters presentats al CIDUI

FULL D'EXPERIÈNCIES

Paral·lelament, aquest 2008 s'han publicat en català i en anglès les experiències puntuals de tres titulacions que havien estat "pilot" i d'una màster oficial que al 2006 va iniciar aquesta nova etapa.

Full 9

Títol: La titulació de Sociologia treballa l'Espai Europeu d'Educació Superior

Aplicació de suports audiovisuals al procés d'aprenentatge

Full 10

Títol: La titulació de Mestre d'Educació Infantil treballa l'Espai Europeu d'Educació Superior

El treball en equip

Full 11

Títol: El Màster de processament automàtic del llenguatge natural (PLN) treballa a l'Espai Europeu d'Educació Superior

L'especificitat d'un grup-classe multilingüe i interdisciplinari

Actualment, el FULL D'EXPERIÈNCIES número 12 està en premsa i està pendent la decisió de la seva continuïtat en format paper.

EINES

L'EINES continua la seva difusió amb el nou títol *Carpetes d'aprenentatge en l'educació superior: una oportunitat per a repensar la docència* i actualment està en premsa el següent número que porta per títol *Aprenentatge basat en problemes*. Aquesta edició es publica en català però s'està preparant la seva edició en castellà i en anglès.

Títol: Carpetes d'aprenentatge en l'educació superior: una oportunitat per repensar la docència

Diversos autors

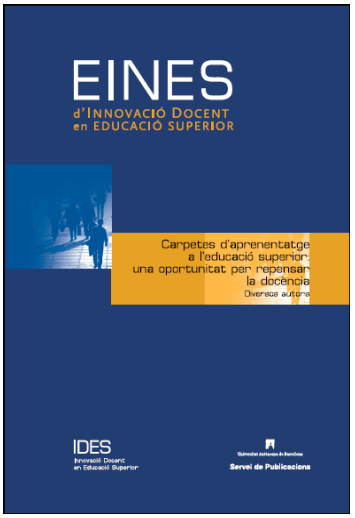

WEB DE L'IDES

http://www.uab.cat/ides

L'any 2008 s'han anat actualitzant els continguts de la web, descrits amb tot detall a la memòria de l'IDES de 2007, any en què es va crear.

Com a novetat, l'any 2008 s'ha creat l'espai: **Experiències docents innovadores a la UAB**

En aquest apartat es poden visualitzar algunes de les experiències docents innovadores més rellevants que es porten a terme a la UAB amb l'objectiu d'encoratjar al professorat a tenir en compte noves i diferents formes d'ensenyar i d'aprendre i, a partir del contacte amb els seus autors, poder reflexionar-hi i/o poder-les compartir, generalitzar i/o adaptar-les a la seva pròpia realitat docent. Consta de 3 apartats, on s'especifiquen els següents continguts que s'especifiquen a continuació:

Què són?	**Accés a les experiències**	**Com incloure experiències**

Què són les experiències docents innovadores de la UAB?

Una de les tasques que es fan des de la Unitat IDES és l'assessorament, el seguiment i la publicació d'experiències docents innovadores. En general són experiències que inclouen accions que s'emmarquen en l'adaptació de les matèries a l'EEES.

En base al seu contingut, es classifiquen en dos tipus:

a. Experiències basades en la utilització de les Tecnologies de la Informació i de la Comunicació (TIC), ja sigui mitjançant la creació de plataformes docents o mitjançant la creació de materials digitalitalitzats innovadors.

b. Experiències basades en altres tipus d'innovació: Avaluació dels aprenentatges, estratègies d'ensenyament - aprenentatge, pràctiques i pràcticum, disseny i avaluació de competències, avaluació i autoavaluació de l'estudiant, etc..

En aquest apartat es poden visualitzar aquelles experiències que, pel seu contingut, permeten accedir als materials docents desenvolupats.

Accés a les experiències

Durant el 2008 s'ha donat accés a les següents experiències:

- Laboratori virtual de psicologia bàsica
- Plataforma d'autoaprenentatge: aula matemàtica
- CARONT: plataforma virtual basada en moodle per a assignatures dins l'EEES Microbiologia interactiva
- Publiradio

Com incloure experiències

Per incloure una experiència docent innovadora en aquest apartat de la web cal que l'experiència s'estigui portant a la pràctica, disposi de resultats i permeti accedir als materials docents desenvolupats o a una part dels mateixos. Els professors de la UAB que vulguin incloure una experiència han de:

1. Posar-se en contacte amb l'IDES (àmbit d'innovació) per tal de fer la proposta i valorar els continguts.
2. Omplir la fitxa que els facilitarà l'IDES amb les dades més rellevants de l'experiència:
    - Títol
    - Dades del professor responsable
    - Dades d'altres autors
    - Facultat/s o centre/s on s'ubica l'experiència

- Àmbit general d'interès de la innovació
- Breu resum en català i en anglès
- Enllaç (i contrasenya de visitat, si és el cas) i/o arxius per afegir
- Finançament (si és el cas)

3. Enviar la fitxa de la proposta a l'IDES.

En síntesi, podem considerar que, ateses a les característiques específiques de l'IDES, la nostra web compleix els següents objectius:

- Informació
- Comunicació
- Ofertes permanents i variables (cursos, jornades, etc.)
- Difusió de les activitats relacionades amb l'EEES

7| PARTICIPACIÓ EN PROJECTES

PROJECTE MQD

Projecte de Millora de Millora de la Qualitat Docent (2007MQD00105). *Avaluació del procés d'adaptació de les titulacions de la UAB a l'EEES: Objectius formatius, competències, metodologies i avaluació, es troben en una mateixa direcció?.* http://www.uab.cat/ides

PROJECTE DE SEGUIMENT DE LA FORMACIÓ UAB

Durant l'any 2008, l'IDES ha participat en el Projecte de Seguiment de l'oferta formativa de la UAB. L'objectiu del projecte ha estat reduir la formació presencial, a favor d'una formació bimodal, unificar l'oferta formativa del PAS i PDI i analitzar les necessitats formatives dels col·lectius de la UAB.

8| ORGANITZACIÓ DE CONGRESSOS

V JORNADES D'INNOVACIÓ DOCENT

L'IDES ha organitzat cinc Jornades d'Innovació Docent de la UAB al llarg dels anys 2004, 2005, 2006, 2007 i 2008. El seu objectiu és donar a conèixer les innovacions i les experiències docents que s'estan fent a la nostra universitat amb la finalitat de poder-les compartir, anar millorant la nostra realitat docent i anar construint entre tots el camí cap a l'EEES. Aquest camí ens suggereix noves metodologies docents, noves formes d'aprendre, noves formes d'avaluar, etc.

En l'organització de les Jornades participen activament els professors que estan realitzant un projecte d'Innovació o de Millora de la Qualitat Docent (MQD) finançat pel DURSI o per la UAB durant els cursos corresponents. Aquests treballs es presenten a la Jornada com exemples d'innovació i de millora de la nostra activitat docent.

A la Jornada hi poden participar tots els professors de la UAB presentant una comunicació oral o escrita sobre una iniciativa o experiència docent innovadora, o bé participant com assistents. La presentació de les experiències i innovacions docents juntament amb les noves estratègies d'ensenyament-aprenentatge omplen de contingut les jornades i permeten compartir als docents aquest espai amb la finalitat d'aprendre els uns dels altres, de les seves bones pràctiques i poder generalitzar aquelles experiències als entorns docents més immediats. L'objectiu de les Jornades és encoratjar els professors en la millora de la seva tasca docent i engrescar-los a participar activament en altres accions, ja sigui amb la realització de noves experiències o amb la millora de les innovacions que ja estan realitzant.

A partir dels bons resultats obtinguts a la Jornada anterior, les V Jornades d'Innovació es van realitzar a l'edifici del Rectorat de la UAB. Amb això es va aconseguir de nou una implicació i ajut de l'administració de l'edifici la qual cosa va permetre una millora de l'accés als serveis (connexió wifi), així com una major utilització i optimització de les

Tecnologies de la Informació i de la Comunicació (TIC) al servei de la innovació docent. Tots els actes de les V Jornades que es van realitzar a la sala d'actes, es van poder retransmetre en directe a través de la pàgina web de l'IDES, on es van connectar nombrosos professors de la UAB així com també professors d'universitats llatinoamericanes i de la resta del món.

La pròpia trajectòria de les innovacions docents és paral·lela a les exigències de l'adaptació dels estudis l'EEES. És per això que els eixos preferents de les jornades del 2008 han estat els següents:

- Planificació i coordinació docent
- Autoaprenentatge de l'estudiant
- Desenvolupament i adquisició de competències
- Recursos virtuals

Al llarg de les Jornades, a les que van assistir 170 professors de la UAB, es van oferir els següents continguts:

- Conferència inaugural impartida pel Dr. Miquel Angel Zabalza sobre el tema de **La tutoria en el nou escenari de l'EEES**.
- Taula rodona al voltant del tema dels **Treballs de Final de Grau**, coordinada per la Dra. Elena Valderrama, Coordinadora d'Estudis d'Enginyeria Informàtica i del GI-IDES sobre Treballs Fi de Grau.
- **Sessions orals** organitzades al voltant dels eixos temàtics durant les quals es van presentar 66 innovacions docents.
- **Sessions de pòster** on es van presentar 15 innovacions en aquest format.
- **Racó de presentació de programari (software) i materials digitalitzats innovadors** on es van presentar 13 projectes d'innovació docent relacionats amb la creació i utilització de plataformes per a la docència, laboratoris virtuals, materials digitalitzats, etc.

Com a novetat, es va presentar, en format de pòsters, **el "Racó de l'IDES",** on es van plasmar els resultats obtinguts des del seu inici, en els àmbits de la Formació (nombre de participants als cursos i estructura de l'actual Pla de formació Docent) i de la Innovació (distribució dels projectes de Millora de la Qualitat Docent –MQD- finançats a cada àrea i a cada departament i la inversió econòmica que ha suposat); també es van presentar en format gràfic cadascun dels grups d'Interès GI-IDES creats al llarg d'aquests anys.

Els coordinadors de cadascuna de les taules temàtiques van ser professors responsables d'algun projecte d'Innovació Docent de la UAB. El racó de presentacions de software va ser coordinat per dos professors altament implicats en el desenvolupament del software innovador docent i en la utilització del maquinari de pissarres interactives.

Durant les jornades també es va fer una demostració de les pantalles interactives i els participants van poder utilitzar els *PC tables* cedits per les marques anteriorment anomenades.

Les jornades van concloure amb la presentació del llibre "**Cap a l'EEES: Experiències Docents Innovadores en la UAB** a Ciències Experimentals i Tecnologies i a Ciències de la salut" (manual 1) i a Ciències Socials i a Ciències Humanes (manual 2)", que recull 40 innovacions docents en els àmbits esmentats que han obtingut un ajut per a projectes de MQD de l'AGAUR o del vicerectorat d'estudis i de qualitat de la UAB des de l'any 2004 al 2007. Els manuals es complementen amb un CD-ROM que recull demostracions dels materials innovadors (pàgines web, vídeos, atles o laboratoris virtuals, etc.).

Com a conclusions podem dir que el tema clau de les Jornades i que va comptar amb més presentacions va ser el **desenvolupament i l'adquisició de competències**, la qual cosa respon a la necessitat actual derivada del procés en què a la UAB s'està portant a terme el disseny dels nous graus on un dels elements bàsics és la definició del perfil de competències dels graduats en cada titulació.

Cal destacar també la importància latent al llarg de les Jornades de la necessitat d'una bona planificació i coordinació docent per tal de posar en pràctica estratègies d'aprenentatge innovadores. Es va considerar la importància de la multidisciplinarietat a l'hora de programar les matèries ja que a més a més de l'optimització de recursos, suposa un gran enriquiment tant per l'alumnat com pel professorat.

Les Jornades van ser, a més a més d'un aparador on es van presentar les innovacions que s'estan fent en el nostre campus, l'escenari on es van plantejar temes relacionats amb la innovació docent que van portar a la reflexió dels participants i a l'enriquiment de la pràctica docent, encaminant-la cap a una docència de qualitat adaptada a les noves exigències de l'EEES, de la societat i dels futurs professionals que estem formant.

Els resums de la jornada, l'horari, la presentació etc. es publiquen en un llibre de resums que es dóna als assistents a l'inici de la Jornada. Posteriorment, els continguts de la jornada, les conferències, el text complet de les comunicacions presentades i el Software Innovador Docent es publicaran en un CD-ROM amb ISBN.

A continuació es presenten una selecció de fotografies d'alguns dels moments més significatius de la V Jornada d'Innovació Docent del 2008:

M. MARTÍNEZ
A. MÉNDEZ
E. AÑAÑOS

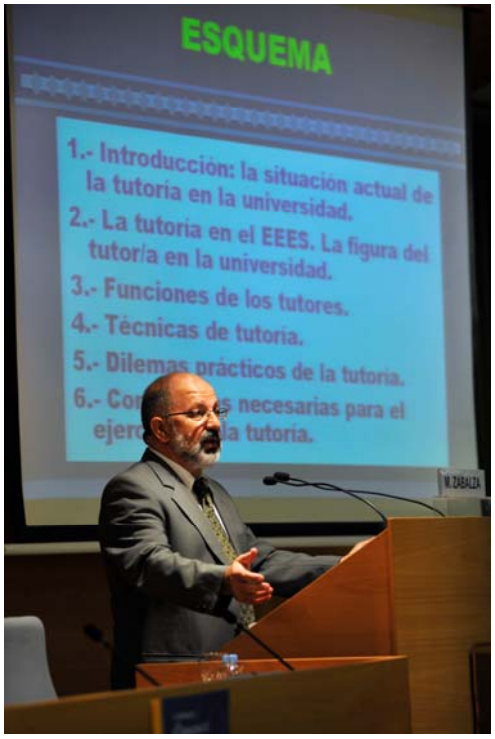
ESQUEMA
1.- Introducción: la situación actual de la tutoría en la universidad.
2.- La tutoría en el EEES. La figura del tutor/a en la universidad.
3.- Funciones de los tutores.
4.- Técnicas de tutoría.
5.- Dilemas prácticos de la tutoría.
M. ZABALZA

UAB

Racó
de presentació de
programaris i materials
digitalitzats innovadors

V CONGRÉS INTERNACIONAL DE DOCÈNCIA UNIVERSITÀRIA I INNOVACIÓ

Des de l'IDES es porta a terme una col·laboració especial, conjuntament amb la resta de les set universitats públiques catalanes, en l'organització del cinquè Congrés Internacional de Docència Universitària i Innovació (CIDUI). Aquest congrés porta 10 anys fent-se i durant tot aquest temps la col·laboració de l'IDES resultat fonamental. La Secretaria Tècnica General es troba a les instal·lacions de l'IDES, amb la Srta. Lana Stanic al cap i la Srta. Patrícia Aljama com a becària ajudant. El departament d'economia del Congrés també se centra a les instal·lacions de l'ICE de la UAB a càrrec de la Sra. Montserrat Garcia Valero.

La persona responsable de la representació de la Universitat Autònoma de Barcelona al Comitè Executiu del CIDUI és la Dra. Elena Añaños Carrasco. Així mateix, són dues persones més les que representen la UAB al Comitè Organitzador del Congrés: la Dra. Maite Martínez i la Dra. Carme Armengol Asparo. Finalment, manifestem la col·laboració d'altres vuit professors de la UAB procedents de facultats diferents, en les tasques d'avaluació de comunicacions encomanades al Comitè Científic del CIDUI, composada per un total de 85 membres d'universitats nacionals i internacionals. Totes aquestes dades estan publicades a la pàgina web oficial del congrés: **http://cidui.upc.edu**

L'edició del 2008 és considerada estratègica en quan a l'oportunitat que brinda i en la mesura en que ofereix passes significatives cap al nou "Espai d'Educació Superior Europeu". L'elevada participació en els congressos anteriors, les convocatòries d'altres fòrums, congressos i trobades amb objectius afins i, per l'altre costat, el nombre cada vegada major de publicacions sobre el mateix tema, permet comprovar el creixent interès per la innovació en la docència a les universitats.

La cinquena edició del congrés ha tingut com a títol específic "El canvi en la cultura docent universitària" i s'ha portat a terme a la ciutat de Lleida, durant els dies 2, 3 i 4 de juliol de 2008. Amb aquesta edició, l'organització del CIDUI pretén continuar amb la feina iniciada en les edicions anteriors: sensibilització de la comunitat universitària en la importància de la millora i innovació de la docència, donar noves passes en la creació de fòrums per a l'intercanvi i el debat i, per últim, obrir espais específics per al debat entre responsables de la política acadèmica de les nostres universitats i per a la presentació de programes

institucionals de millora i innovació en la docència universitària i l'intercanvi d'experiències entre els seus col·laboradors.

El 5è CIDUI s'ha centrat al voltant dels quatre àmbits d'interès següents:

- Metodologia per al canvi docent en la universitat
- Ús de les plataformes interactives avançades i dels materials digitals innovadors a la docència universitària
- Treball en equip de docents universitaris. La tutoria
- Planificació i avaluació de la docència per competències a la universitat. El pràcticum en les titulacions.

La majoria de les reunions del Comitè Executiu (una per mes) i del Comitè Organitzador (una cada quatre mesos) s'han fet a les dependències de l'edifici del Rectorat de la UAB. Tots els costos derivats d'aquestes i del personal es paguen des del CIDUI.

La Secretaria Tècnica té un paper fonamental en l'organització d'aquest congrés: planificació, convocatòria i seguiment de les reunions dels diferents comitès, redacció i disseny dels continguts de la pàgina web oficial del congrés, establiment i manteniment del contacte amb els ponents i persones convidades al 5è CIDUI, seguiment de les comunicacions presentades per al congrés, resolució dels problemes derivats de les inscripcions dels assistents, seguiment de les sol·licituds de beca, preparació i disseny dels cartells, tríptics i altres documents per a la difusió del congrés, seguiment i planificació de totes les activitats que es faran al 5è CIDUI, etc.

La difusió d'aquesta edició ha estat molt extensa ja que ha arribat a universitats de fins a 50 països diferents. La participació fins al moment també ha resultat satisfactòria pel que s'espera un èxit considerable en el congrés. Així mateix, estem preparant una guia amb els continguts del congrés per a que pugui ser repartida conjuntament amb d'altres materials. Així mateix, està prevista la publicació d'un CD amb ISBN amb els resums de totes les comunicacions presentades durant el congrés.

El professorat s'ha considerat clau dins aquest procés de renovació per al disseny de les polítiques i estratègies docents, fet que s'ha vist reflectit en els àmbits preferents del

congrés: l'experimentació, a peu d'aula, de noves metodologies, l'ús de plataformes i materials digitals avançats, el treball en equip de docents i la planificació i avaluació de la docència per competències han estat els eixos temàtics que han guiat el congrés. En aquesta edició, la tutoria i el pràcticum també han estat temàtiques tractades explícitament.

Els assistents han pogut gaudir d'una àmplia oferta d'activitats amb reconeguts conferenciants estrangers (5), simposis (3), tallers (3), taula rodona (1) i un total de 443 comunicacions. En aquesta ocasió, a més de les presentacions orals i pòsters, s'han potenciat noves modalitats de presentació de comunicacions, com l'e-Pòster o la presentació de Software, així com, altres formes d'intercanvi d'experiències amb els conferenciants, com els set "cafès amb..." organitzats, que han tingut una exitosa rebuda. A més a més, es van oferir als participants unes activitats culturals complementàries que van ser possibles gràcies a la bona recepció que se'ls va fer a la ciutat de Lleida.

La convocatòria ha tingut una àmplia rebuda, amb uns 800 assistents de més de 70 universitats diferents. Entre elles, la Universitat Autònoma de Barcelona va ser la segona més nombrosa (59) després de la Universitat de Barcelona (145). De la resta d'universitats catalanes destaquen els 68 assistents de la Universitat de Lleida.. Entre les universitats espanyoles destaquen la presència de la Universitat d'Oviedo (21), la Universitat del País Basc (20) i la Universitat de Màlaga (12). Entre els estrangers, els grups més nombrosos provenien de països com Mèxic (22), Brasil (15) o Veneçuela (13) i, en minoria, però també presents, assistents d'Àustria, Irlanda o EEUU.

De les 665 propostes rebudes inicialment, es va acceptar un 75% per ser presentades durant el congrés. L'elecció, sempre des d'una perspectiva de pluralisme ideològic i metodològic, es va portar a terme a partir d'una rigorosa normativa establerta pel Comitè Científic, format per 85 destacats acadèmics nacionals i estrangers. Han estat cinc els idiomes oficials que s'han pogut escoltar durant les activitats del congrés.

Nombre de comunicacions presentades per cada una de les universitats coorganitzadores

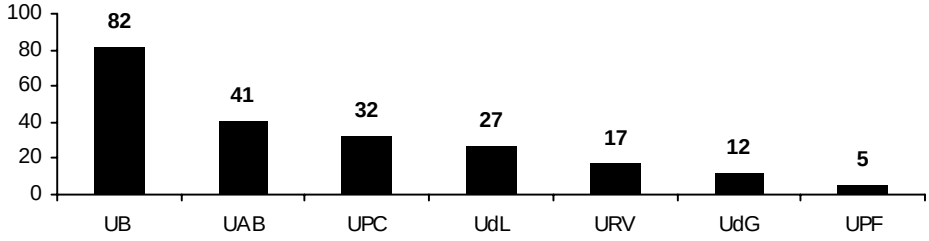

A la Universitat Autònoma de Barcelona, des de la unitat IDES es porta la Secretaria Executiva del Congrés que implica la gestió completa de les activitats i dels participants, des de la promoció inicial i recepció de propostes de comunicació fins al tancament del congrés i la publicació del CD recopilatori dels treballs presentats. Entre d'altres, els assistents van reconèixer la qualitat dels treballs presentats, el clima agradable i acollidor que es va aconseguir, així com, la rigorosa puntualitat en que es van succeïr les activitats. Tota la informació es troba a http://cidui.upc.edu

Els textos de les comunicacions presentades, així com els continguts de les conferències estan publicat en un CD-ROOM amb ISBN.

A continuació es mostren algunes fotografies del congrés:

9| FORMACIÓ REBUDA

Al 2008 el responsable de l'administració de l'IDES ha rebut diverses cursos i sessions de formació:

Data	Curs
4/2/2008-8/2/2008	Què és i com ens afecta el procés de Bolonya?
10/3/2008	Estatut bàsic de l'empleat públic (EBEP)
27/3/2008	Marc institucional i coneixement de l'organització
4/12/2008-11/12/2008	SUMMA: Mòdul bàsic per a usuaris finals
15/12/2008	SUMMA: Gestió de despeses-usuaris descentralitzats
16/12/2008	SUMMA: Gestió de d'ingressos-usuaris descentralitzats

10| PRESÈNCIA DE L'IDES A CONGRESSOS

ASSISTÈNCIA

Congrés	**Congreso Internacional "El estudiante, eje del cambio de la universidad" UNIVEST'08**
Institució organitzadora	Universitat de Girona
Dates	2 i 3 de juny 2008
Lloc	Girona

Congrés	**Jornada de evaluación de competencias de trabajos de fin de estudios en las ingenierías**
Institució organitzadora	Grup GI-IDES Treball final de Grau
Dates	Desembre 2008
Lloc	Barcelona

PARTICIPACIÓ

Congrés	**Seminario RED-U 2-08: "La acción tutorial en la Universidad del siglo XXI"**
Institució organitzadora	Red Estatal de Docencia Universitaria
Dates	Febrero de 2008
Lloc	Sevilla
Títol de la comunicació	*Formación de docentes: el rol del tutor/facilitador*
Autors	Sabaté, S.; Branda, L.; Martínez, M.; Añaños, E.; Marzo, N.; y Miró, M.
Tipus de presentació	Pòster

Congrés	**IV Encuentro de Intercambio de Experencias de Innovación Docente**
Institució organitzadora	Universidad de Castilla la Mancha
Dates	Juny 2008
Lloc	Ciudad Real
Títol de la comunicació	*Diseño de las titulaciones de Grado de la UAB: construyendo el EEES*
Autors	Martínez, M.; Marzo, N.; Miró, M.; Gifre, M.; Sabaté, S.; y Añaños, E.

Tipus de presentació	Póster

Congrés	**V Congrés Internacional de Docència Universitària i Innovació**
Institució organitzadora	UAB, UPC, UB, URV, UPF i UG
Dates	Juliol 2008
Lloc	Lleida
Títol de la comunicació	*La definició d'espais d'ensenyament-aprenentatge en el marc de l'EEES: dissenyar una matèria a aula buida*
Autors	Marzo, N.; Sabaté, S.; Miró, M.; Gifre, M.; Martínez, M.; y Añaños, E.
Tipus de presentació	Póster (1er PREMI AQU a la millor presentació póster)

Congrés	**Jornada Nacional sobre estudios universitarios. De los proyectos de convergencia a la realidad de los nuevos títulos**
Institució organitzadora	Universitat Jaume I
Dates	Setembre 2008
Lloc	Castelló
Títol de la comunicació	*Compartir espacios de aprendizaje: aprendiendo a construir el EEES*
Autors	Marzo, N.; Miró, M.; Sabaté, S.; Gifre, M.; Gimbel, S.; Añaños, E.; y Martínez, M.
Tipus de presentació	Comunicació Oral

Congrés	**Jornada Nacional sobre estudios universitarios. De los proyectos de convergencia a la realidad de los nuevos títulos**
Institució organitzadora	Universitat Jaume I
Dates	Setembre 2008
Lloc	Castelló
Títol de la comunicació	*Evaluación de competencias: relacionando metodologías y sistemas de evaluación*
Autors	Miró, M.; Marzo, N.; Sabaté, S.; Gifre, M.; Gimbel, S.; Añaños, E.; y Martínez, M.
Tipus de presentació	Pòster

Congrés	**V Jornadas Internacionales de Innovación Universitaria**
Institució organitzadora	Universidad Europea de Madrid
Dates	Setembre 2008
Lloc	Madrid
Títol de la comunicació	*Evaluación de las competencias con metodologías activas:una experiencia de 4 años*
Autors	Gifre, M.; Sabaté, S.; Marzo, N.; Miró, M.; Gimbel, S.; Martínez, M.; y Añaños, E.
Tipus de presentació	Póster

Congrés	**V Jornadas Internacionales de Innovación Universitaria**
Institució organitzadora	Universidad Europea de Madrid
Dates	Setembre 2008
Lloc	Madrid
Títol de la comunicació	*Aprendiendo a construir el EEES: metodologías de enseñanza-aprendizajea debate*
Autors	Sabaté, S.; Gifre, M.; Gimbel, S.; Marzo, N.; Miró, M.; Añaños, E.; y Martínez, M.
Tipus de presentació	Comunicació Oral

Congrés	**V Jornades d'Innovació Docent de la UAB**
Institució organitzadora	Unitat d'Innovació Docent en Educació Superior. Universitat Autònoma de Barcelona
Dates	Setembre 2008
Lloc	Bellaterra
Títol de la comunicació	*GI-IDES Aprenentatge Basat en Problemes (ABP)*
Autors	Branda, L.A.
Tipus de presentació	Comunicació Pòster

Congrés	**V Congreso Iberoamericano de Docencia Universitaria**
Institució organitzadora	Universitat Politècnica de València
Dates	Octubre 2008
Lloc	València
Títol de la comunicació	*Catálogo de metodologías docentes en la adaptación al EEES*
Autors	Añaños, E.; Martínez, M.; Sabaté, S.; Marzo, N.; Miró, M.; Gimbel, S.; Gifre, M.; y Rodríguez, G.
Tipus de presentació	Comunicació Oral

Congrés	**V Congreso Iberoamericano de Docencia Universitaria**
Institució organitzadora	Universitat Politècnica de València
Dates	Octubre 2008
Lloc	València
Títol de la comunicació	*El aprendizaje basado en problemas aplicado a la enseñanza de la ética profesional en los estudios de psicología. La experiencia de la Universitat de Girona*
Autors	Esteban M, Branda LA
Tipus de presentació	Comunicació Oral

11| RELACIONS DE L'IDES AMB L'EXTERIOR

CONFERÈNCIES i CONSULTORIES REALITZADES PER MEMBRES DE L'IDES

Congrés	**III TALLER ECTS-EUTDH**
Institució organitzadora	Escola Universitària de Turisme i Direcció Hotelera
Dates	Febrer 2008
Lloc	Bellaterra
Títol de la conferència	*Desenvolupament de competències*
Autors	Martínez, M.
Tipus de presentació	Conferència

Congrés	**III TALLER ECTS-EUTDH**
Institució organitzadora	Escola Universitària de Turisme i Direcció Hotelera
Dates	Febrer 2008
Lloc	Bellaterra
Títol de la conferència	*Del campus virtual a l'EEES sent més emprenedors*
Autors	Añaños, E.
Tipus de presentació	Taller

Congrés	**Jornades d' Innovació Docent la URV**
Institució organitzadora	Universitat Rovira i Virgili
Dates	Novembre 2008
Lloc	Tarragona
Contingut del Taller	- Com treballar les competències del Currículum Nuclear/genèriques: Propostes i accions. - Els Descriptors de Dublín i les competències transversals de grau i màsters. - El Marco Español de Calificaciones en la Educación Superior (MECES):propostes i concrecions en el perfil del titulats dels nous graus. - Estratègies per avaluar les competències: Com comprovar que el titulat ha adquirit les competències d'un grau? - Com fer rúbriques per competència i indicadors?
Autors	Martínez, M.
Tipus de presentació	Taller

Congrés	**1er Congrés Escola Universitària de Turisme i Direcció Hotelera de la UAB**
Institució organitzadora	Escola Universitària de Turisme i Direcció Hotelera de la UAB
Dates	Setembre 2008
Lloc	Bellaterra
Tipus de presentació	Lliçó inaugural i membre del comitè científic
Autors	Martínez, M.

Congrés	**Jornades d'acollida als nous professors lectors de la UAB**
Institució organitzadora	Universitat Autònoma de Barcelona
Dates	Setembre 2008
Lloc	Bellaterra
Títol	*Formació per a la innovació docent a l'aula*
Autors	Martínez, M.
Tipus de presentació	Conferència

Curso	**Funciones y competencias directivas**
Institució organitzadora	Instituto Universitario de Posgrado (IUP)
Dates	Novembre 2008
Lloc	Madrid
Títol	*Evaluación por competencias*
Autors	Martínez, M.
Tipus de presentació	Videoconferencia

Congrés	**Jornada sobre Avaluació de competències en l'àmbit de les Humanitats**
Institució organitzadora	Facultat de Filosofia i Lletres de la UAB
Dates	Desembre 2008
Lloc	Bellaterra
Títol	*Cap a una nova cultura avaluativa en l'àmbit de les Humanitats*
Autors	Martínez, M.
Tipus de presentació	Taula rodona

Consultoria	
Dates	Gener 2008
Lloc	Comissió d'Ordenació Acadèmica. Facultat de Psicologia de la UAB
Títol	*Implementació de l'Aprenentatge Basat en Problemes*
Autors	Branda, L.A.

Consultoria	
Dates	Gener i Juliol 2008
Lloc	Escola Universitària d'Infermeria Vall d'Hebron de la UAB
Títol	*Avaluació basada en problemes*
Autors	Branda, L.A.

Consultoria	
Dates	Març 2008
Lloc	Universitat Autònoma de Barcelona
Títol	*Implementació de l'ABP*
Autors	Branda, L.A.

Consultoria	
Dates	Març 2008
Lloc	Visita a la Universitat Autònoma de Barcelona d'un grup d'infermeres de Portugal
Títol	*Implementació de l'ABP*
Autors	Branda, L.A.

Consultoria	
Dates	Abril 2008
Lloc	ICE de la Universitat Autònoma de Barcelona. Consultoria al grup Metodologies
Títol	*Implementació de l'ABP*
Autors	Branda, L.A.

Consultoria	
Dates	Abril 2008
Lloc	Universitat Autònoma de Barcelona. Assignatura *La salut al segle XXI. Una responsabilitat a compartir*
Títol	*Avaluació basada en problemes*
Autors	Branda, L.A.

Consultoria	
Dates	Juny 2008
Lloc	ICE de la Universitat de Barcelona.
Títol	*Assessoria als cicles Formatius de Sanitat*
Autors	Branda, L.A.

Consultoria	
Dates	Abril-Maig-Juny
Lloc	Departament de Traducció. Universitat Autònoma de Barcelona
Títol	*Estructuració d'un curs en ABP*
Autors	Branda, L.A.

Consultoria	
Dates	Juliol 2008
Lloc	Consell Català de la Formació Mèdica Continuada
Títol	*Uso del cuestionario de autoevaluación del tutor para el Desarrollo Profesional Continuado/Formación Médica Continuada*
Autors	Branda, L.A.

Consultoria	
Dates	Juliol 2008
Lloc	ICE- Universitat de Barcelona. Formació del professorat de Màsters Oficials
Títol	*Implementación del ABP*
Autors	Branda, L.A.

Consultoria	
Dates	Desembre 2008
Lloc	Departament de Pedagogia Sistemàtica y Social. Facultat de Ciències de l'Educació. UAB.
Títol	*Consultoría sobre la tesis de la Profesora V. Moreno: Como medir y mejorar la efectividad de la formacion y la utilización del Learning Transfer System Inventory*
Autors	Branda, L.A.

Consultoria	
Dates	Desembre 2008
Lloc	Facultad de Medicina del CLAEH. Punta del Este. Uruguay
Títol	*Consultoría sobre el currículo y formación de docentes.*
Autors	Branda, L.A.

Consultoria	
Dates	Desembre 2008
Lloc	Centro de Ciências Biológicas e da Saúde. Universidad Federal de São Carlos. Brasil.
Títol	*Consultoría sobre el currículo y formación de docentes.*
Autors	Branda, L.A.

Congrés	
Institució organitzadora	Universidad Europea de Madrid
Dates	Abril 2008
Lloc	Madrid
Títol	*El Aprendizaje Basado en Problemas – Una mirada crítica*
Autors	Branda, L.A.
Tipus de presentació	Conferència

Congrés	**Seminari ABP**
Institució organitzadora	Unitat d'Innovació Docent en Educació Superior. Universitat Autònoma de Barcelona
Dates	Abril i Maig de 2008
Lloc	Bellaterra
Títol	*Implementació de l'Aprenentatge Basat en Problemes*
Autors	Branda, L.A.
Tipus de presentació	Seminari

Congrés	**Seminario de Formación sobre metodologías Docentes**
Institució organitzadora	Fundació Dr.Antoni Esteve
Dates	Maig 2008
Lloc	Barcelona
Títol	*El Aprendizaje Basado en Problemas*
Autors	Branda, L.A.
Tipus de presentació	Curs

Congrés	**Jornadas ABP en el Bachillerato**
Institució organitzadora	ICE-UAB Grup Metodologies
Dates	Maig 2008
Lloc	Barcelona
Títol	*El Aprendizaje Basado en Problemas en la pasarela de la moda.*
Autors	Branda, L.A.
Tipus de presentació	Conferencia

Congrés	**Plan de Formación Contínua**
Institució organitzadora	Universidad Politécnica de Valencia, Instituto de Ciencias de la Educación.
Dates	Juny 2008
Lloc	València
Títol	*Implementación del ABP en grupos grandes*
Autors	Branda, L.A.
Tipus de presentació	Taller

Congrés	**Congreso Nacional de la Academia Española de Dermatología y Venereología**
Institució organitzadora	Academia Española de Dermatología y Venereología
Dates	Juny 2008
Lloc	Barcelona
Títol	*Adaptación de la Enseñanza de la Dermatología al EEES.*
Autors	Branda, L.A.
Tipus de presentació	Conferencia

Congrés	**V Congrés de Docència Universitària i Innovació Docent**
Institució organitzadora	UAB, UB, UPC, UDG, UDL, UPF i URV
Dates	Juliol 2008
Lloc	Lleida
Títol	*Symposium on Problem Based Learning*
Autors	Branda, L.A.
Tipus de presentació	Simposi

Congrés	
Institució organitzadora	Escola Universitària d'Infermeria Vall d'Hebron. Universitat Autònoma de Barcelona.
Dates	Setembre 2008
Lloc	Barcelona
Títol	*El Diario de un estudiante en el ABP*
Autors	Branda, L.A.
Tipus de presentació	Conferència

Congrés	**Jornada de Tancament de Màster Oficials**
Institució organitzadora	Escola Universitària d'Infermeria i de Fisioteràpia Gimbernat
Dates	Setembre 2008
Lloc	Sant Joan
Títol	*¿Aprendizaje para toda la vida? Todo lo importante lo aprendí en el parvulario*
Autors	Branda, L.A.
Tipus de presentació	Conferència

Congrés	
Institució organitzadora	Servicio de Asesoramiento Educativo. Universidad del País Vasco
Dates	Setembre 2008
Lloc	San Sebastian
Títol	*El Aprendizaje Basado en Problemas – Capacitación docente*
Autors	Branda, L.A.
Tipus de presentació	Talller

Congrés	
Institució organitzadora	Centro Latino Americano de Economía Humana
Dates	Desembre 2008
Lloc	Montevideo
Títol	*Desafíos en la Educación Superior.*
Autors	Branda, L.A.
Tipus de presentació	Conferència

Congrés	
Institució organitzadora	Ministerio de Salud Pública
Dates	Desembre 2008
Lloc	Montevideo
Títol	*La Salud una responsabilidad compartida.*
Autors	Branda, L.A.
Tipus de presentació	Conferència

Congrés	
Institució organitzadora	Centro de Ciências Biológicas e da Saúde. Universidad Federal de São Carlos.
Dates	Desembre 2008
Lloc	Brasil
Títol	*¿Cómo es un buen médico? ¿Doctor House?* *¿Cómo puede la evaluación garantizar un profesional competente?*
Autors	Branda, L.A.
Tipus de presentació	Conferència

Congrés	**Simpósio Internacional de Educação Médica**
Institució organitzadora	Instituto de Ensino e Pesquisa. Hospital SírioLibanês
Dates	Desembre 2008
Lloc	São Paulo
Títol	*Desafíos de la creación del Espacio Europeo de Educación Superior. Bolonia.*
Autors	Branda, L.A.
Tipus de presentació	Conferència

Congrés	
Institució organitzadora	Facultat de Ciències de la Salut i de la Vida. Universitat Pompeu Fabra
Dates	Desembre 2008
Lloc	Barcelona
Títol	*Talleres de formación de tutores para el ABP*
Autors	Branda, L.A.
Tipus de presentació	Taller

12| PUBLICACIONS

Branda L.A. *Aprendizaje Basado en Problemas. El resplandor tan brillante en otro tiempo.* En: Procesos de aprendizaje en la Universidad: La realidad como punto de partida. Ed. U. Araujo. 2008. Editorial Gedisa, Barcelona.

Branda Riesco LA. *Reflexiones sobre el I Foro de Expertos de innovación en medicina. "La formación de grado: competencias".* Publicación de la Càtedra de Innovación Docente UAM-Pfizer. pp93-95. 2008.

Gifre, M.; Sabaté, S.; Marzo, N.; Miró, M.; Gimbel, S.; Martínez, M.; y Añaños, E. (2008) *Evaluación de las competencias con metodologías activas:una experiencia de 4 años.* Universidad Europea de Madrid: Madrid.

Maite Martínez y Elena Añaños (coordinadores). (2008). *Cap a l'EEES: Experiències Docents Innovadores de la UAB en Ciències Experimentals i tecnològiques i en Ciències de la Salut.* Barcelona: Publicacions de la UAB. ISBN nº 978-84-490-2576-1

Maite Martínez y Elena Añaños (coordinadores). (2008).*Cap a l'EEES: Experiències Docents Innovadores de la UAB a Ciències Socials i a Ciències humanes*. Barcelona: Publicacions de la UAB. ISBN nº 978-84-490-2577-8

Marzo, N.; Sabaté, S.; Miró, M.; Gifre, M.; Martínez, M.; y Añaños, E. (2008) *La definició d'espais d'ensenyament-aprenentatge en el marc de l'EEES: dissenyar una matèria a aula buida*. V Congrés Internacional de Docència Universitària i Innovació: Lleida. CD-rom: ISBN 978-84-8458-279-3

Sabaté, S.; Gifre, M.; Gimbel, S.; Marzo, N.; Miró, M.; Añaños, E.; y Martínez, M. (2008) *Aprendiendo a construir el EEES: metodologías de enseñanza-aprendizaje a debate.* V Jornadas Internacionales de Innovación Universitaria. Universidad Europea de Madrid: Madrid. ISBN: 978-84-691-2665-3

Sabaté, S.; Branda, L.; Martínez, M.; Añaños, E.; Marzo, N.; y Miró, M. (2008) *Formación de docentes: el rol del tutor/facilitador.* Seminario RED-U 2-08: “La acción tutorial en la Universidad del siglo XXI”. Red Estatal de Docencia Universitaria: Sevilla. ISBN: 978-84-86849-65-8

13| PROSPECTIVA DE FUTUR

SUPORT A LES TÍTULACIONS DE GRAU I MÀSTERS

Fent una reflexió de l'any,cal destacar en sentit positiu, la bona Coordinació entre la OPQ i l'IDES a l'hora de treballar amb les titulacions. La Unitat IDES ha comptat amb 3 persones (dos d'elles becàries de 6 hores) que s'han responsabilitzat de 15 titulacions cadascuna atenent i aclarint qualsevol dubte que es presentés, ja fos per telèfon o mail o, en moltes ocasions, directament, en reunions realitzades en les Facultats corresponents. Ha estat un treball en equip que a costa d'un gran esforç ha premés treballar correctament.

L'aspecte més negatiu ha estat el no poder donar el reconeixement merescut a aquestes persones que han realitzat amb il·lusió la seva feina (amb una dedicació per sobre de les 6 hores) i han hagut de marxar de la UAB cercant un lloc més segur.

FORMACIÓ

L'aspecte positiu que cal destacar és el reconeixement que la Formació del Professorat té en les diferents Universitats. Quan s'ha exposat el com es fa i la cura amb la que es tracta el tema de la formació a la UAB, com a eina important per acompanyar el procés de canvi en els diferents fòrums nacionals i internacionals als quals s'ha presentat, es veu en la UAB un model a seguir; això ha fet que des de les diferents Universitats es demana sovint una presentació del pla de formació. El punt negatiu és la difusió interna del pla de formació. En cada edició s'ha de sol·licitar permís perquè la informació arribi al professorat directament, a través del seu correu electrònic. Aquest permís no s'ha obtingut en 2 convocatòries, al·legant, per una banda, que la informació s'ha d'enviar als departaments perquè aquests en facin la difusió entre els seus professors i, per l'altra, que els professors ja disposen de la informació a la web. Un estudi realitzat el curs anterior ha mostrat clarament que:

1.- No tots els departament distribueixen la informació que els arriba.
2.- La informació no sempre arriba puntualment.

3.- El professorat no mira constantment la Web per conèixer quan s'inicia la Formació.

Això fa que *es perdi* un nombre considerable de professors que no arriben a fer els cursos perquè no s'han assabentat de l'edició, que trametin queixes perquè no han estat informats i, en definitiva, que la formació sigui molt més costosa.

És important començar a dissenyar la formació en altres dates i fer-la al llarg de tot l'any, responent a un calendari d'EEES on les franges no lectives no són tan clares. Això suposa fer un nou disseny logístic i organitzatiu del pla de Formació del professorat de la UAB.

INNOVACIÓ

Els fòrums, Setembre i la seva Jornada de campus, el CIDUI, i els avisos en la Web de congressos d'innovació, constitueixen actualment un referent per al professorat de la UAB. Actualment. Amb la publicació dels dos llibres d'innovació docent, ja hi ha docents que preparen les publicacions per les properes edicions i altres que volen millorar les seves experiències. Malgrat això, el punt negatiu és la mancança de suport de personal que agilitzaria molt més totes les accions.

De cara al futur, considerem que, per tal de consolidar el suport a la innovació docent de la UAB, és necessari, per una banda, poder realitzar una tasca més acurada i específica en els diferents àmbits i àrees de coneixement, sense que això suposi perdre la globalitat de les aplicacions i per l'altra, tenir els recursos humans per poder fer aquesta atenció. És clar que els recursos humans actuals (un docent amb el 33% de rebaixa docent i una becària de 15 hores setmanals) són insuficients.

Considerem que el gran repte del futur l'han de configurar:

- La difusió de les innovacions docents, tant internament com externament, ja que només així aquestes serviran per compartir el coneixement i els esforços invertits en el seu desenvolupament (full IDES, EINES, llibre, web, etc.).

- La continuïtat de l'edició dels llibres d'innovació.
- La presentació de les innovacions a congressos.
- La realització de les Jornades d'Innovació.
- La gestió de la informació a la web.
- La participació activa en la organització del CIDUI.
- etc,

Per això, es requereix més suport de personal, sense el qual es cada cop més dificultosa la seva realització.